

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

สารนิพนธ์
ของ
นางวรรณภา การีเวท

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
ธันวาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๓๔๘.๑๔

๑๒๕๕๓

๓.๓

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

บทคัดย่อ

ของ

นางวรรณภา การีเวท

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

ธันวาคม ๒๕๔๕

๒ ๑๕๔๔๓๐

๑๒ ก.พ. ๒๕๔๖

วรรณภา การ์เวท. (2545). การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน.สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา)กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.

การวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ใน 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 319 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของนิวแมนคูลส์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านส่วนตัวและสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

THE PRACITICE OF ADVISOR DIPLOMA STUDENTS
IN CHETUPON COMMERCIAL COLLEGE

AN ABSTRACT
BY
MRS.WANNAPA KAREEVATE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
December 2002

Wannapa Kareevate. (2002). *The Practice of Advisor Diploma Students in Chetupon Commercial College*. Master Project, M.Ed. (Business Education).
Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor:
Assoc. Prof. Suwat Watanawong.

The purposes of this research were to study on the practice of advisors diploma students in Chetupon Commercial college into 3 aspects; education, occupation and personal and social and to compare practice of advisors in overall and each aspect. In addition, the comparison of demographic variables which include sex, class standings, according to majors and grade point average.

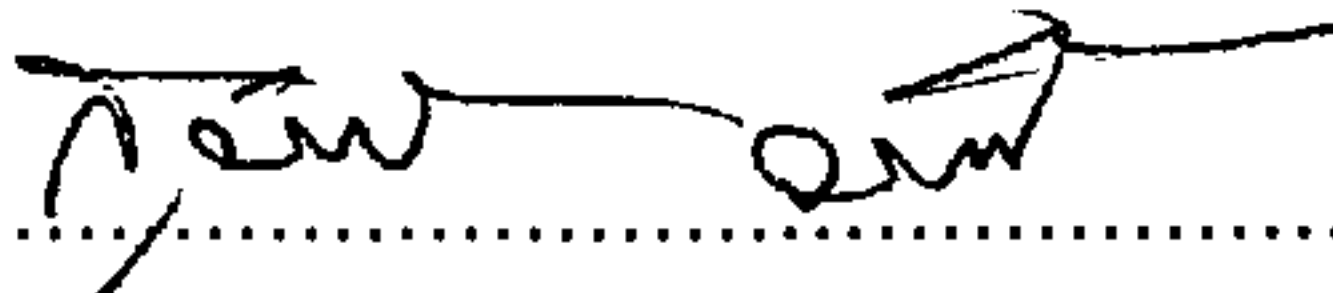
The samples of the study consisted of 319 diploma students in the first semester of the 2002 academic years. The instrument used for collecting data in this study was a five-rating scale questionnaire. Arithmetic mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance and Newman-Keuls method were utilized for data analysis.

The findings of the study were as follows:

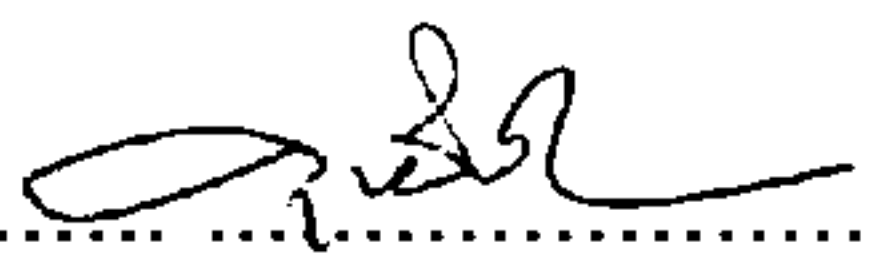
1. The opinions of diploma students towards practice of advisors in overall and each aspect were at the moderate level.
2. There was no significant difference in practice of advisors by sex in overall and each aspect.
3. There was a significant difference in practice of advisors by class standings in overall and each aspect at .05 level.
4. There was significant difference in overall and one aspects : personal and social with practice of advisors at .05 level. On the other hand, There was no significant difference in practice of advisors by difference in any majoring students.
5. There was no significant difference in practice of advisors by grade point average in overall and each aspect.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

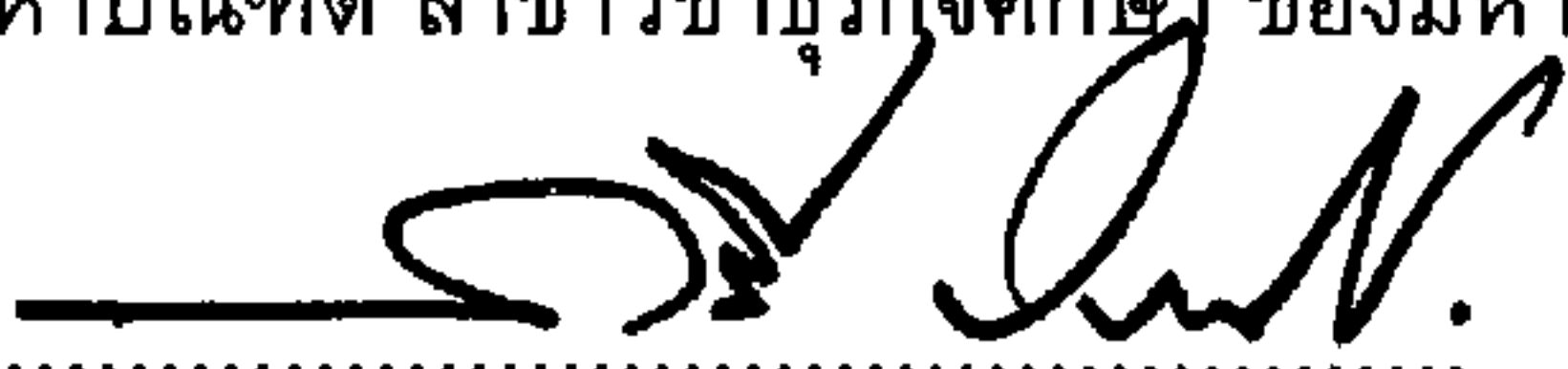
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)

วันที่ ๑๖ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และประธานคณะกรรมการสอบ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนสำเร็จเรียบร้อยเป็น สารนิพนธ์สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ และ อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง ที่กรุณาเป็นกรรมการในการสอบและให้ข้อเสนอแนะอันเป็น ประโยชน์ ซึ่งทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.เอมอร กฤษณะรังสรรค์ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ และ อาจารย์เพ็ญเพ็ญ จิรัชย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจน ประสพการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณอาจารย์วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่ได้ให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณของ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ได้ให้กำลังใจ และถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

วรรณภา การ์เวท

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
สมมติฐานของการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน	8
ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา	11
ประเภทของอาจารย์ที่ปรึกษา	12
ความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา	12
บทบาทและภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา	14
แนวคิดเกี่ยวกับความหมาย จุดมุ่งหมายและองค์ประกอบ	
ของการให้คำปรึกษา	18
การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถานศึกษา	26
ปัญหาของนักศึกษา	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	62
ความมุ่งหมายของการวิจัย	62
วิธีดำเนินการวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	78
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	86
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	88
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ.....	95
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	101
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	103

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	นักศึกษาที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา และชั้นปี.....	39
2	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงผู้ตอบ แบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	46
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมและรายด้าน.....	48
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านวิชาการ จำแนกรายข้อ.....	49
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านอาชีพ จำแนก รายข้อ.....	51
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านส่วนตัวและสังคม จำแนกรายข้อ.....	53
7	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ.....	55
8	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้านจำแนกตามชั้นปี.....	56
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและรายด้านจำแนกตามสาขาวิชา.....	57
10	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้านจำแนกตามสาขาวิชา	59
11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและรายด้านจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	60

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	61
13	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ.....	96
14	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป็นรายด้านและโดยรวม	102

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีมุ่งพัฒนา “คน” ให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา กระบวนการจัดการศึกษาจึงมี “ผู้เรียน” เป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 4)

คุณภาพทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชาติ และทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพมีพื้นฐานมาจากการศึกษา ในสังคมปัจจุบันที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาในระบบโรงเรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันและในอนาคต นั่นคือสถานศึกษาจะต้องผลิตผู้จบการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมและคุณสมบัติต่าง ๆ ได้ครบถ้วนตามหลักสูตรและความคาดหวังของสังคม (วรภัทร์ ภูเจริญ. 2541 : บทนำ)

สถาบันอุดมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันทางสังคมที่ดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของสังคม การที่สถาบันอุดมศึกษาจะพัฒนาคนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพนั้น นอกจากจะมุ่งพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน การดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ แล้วงานสำคัญที่จะสนับสนุนส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตได้เป็นอย่างดีก็คือ งานระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดนักศึกษามากที่สุด เป็นผู้ให้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมในด้านวิชาการ การเรียน ช่วยควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ เป็นผู้เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เป็นสื่อกลางในการนำระเบียบต่างๆ มาให้นักศึกษาได้รับทราบและถือปฏิบัติเป็นผู้สอดส่องดูแลด้านสวัสดิภาพ สวัสดิการนักศึกษาและเป็นที่พึ่งแก่นักศึกษาเมื่อมีปัญหาส่วนตัว ซึ่งการที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ด้วยดีนั้น จำเป็นต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนในบทบาทหน้าที่และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (วิชัย แข่งขัน. 2529 : คำนำ) อย่างไรก็ตามการที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในชีวิตการเรียนได้นั้น นอกจากขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในตัวผู้เรียนเอง เช่น ความสามารถต่าง ๆ แล้ว ยังมีปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ได้แก่ ครอบครัว สื่อมวลชน และสถานศึกษาซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างมากที่จะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตในวัยเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและคุ้มค่า

ในส่วนของสถานศึกษาปัจจุบันได้มีการเน้นในเรื่องของการประกันคุณภาพทางการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนและผู้ปกครองซึ่งถือเป็นลูกค้าที่สำคัญที่สุดมั่นใจได้ว่า เมื่อผู้เรียนเข้ามาอยู่ในสถานศึกษาแล้วจะได้รับบริการอย่างเต็มที่ไม่ว่าจะเป็นบริการด้านวิชาการ บริการด้านการ

แก้ปัญหาและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เรียน รวมทั้งบริการส่งเสริมพัฒนาการเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพภายในของตนเองอย่างเต็มที่ สำหรับบุคคลแรกสุดในสถานศึกษาที่จะช่วยส่งเสริมเป้าหมาย ของการประกันคุณภาพทางการศึกษาให้กับผู้เรียนได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา เนื่องจากตามบทบาทหน้าที่แล้วอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นบุคคลแรกของสถานศึกษาที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด โดยจะต้องเป็นผู้คอยดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเมื่อเขาประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ ปัญหาส่วนใหญ่ที่ผู้เรียนต้องประสบในขณะที่ศึกษาเล่าเรียนได้แก่ ปัญหาการเรียน ปัญหาครอบครัวและปัญหาการปรับตัวเข้ากับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการเรียนมักเป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจให้กับผู้เรียนเป็นอันดับแรก (Gibson, et al. 1991) ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงต้องเข้ามามีบทบาทในการช่วยสกัดปัญหาเหล่านี้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนและดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข จะเห็นได้ว่า คุณภาพและประสิทธิภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่ามีส่วนสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จทางด้านการเรียนของผู้เรียน การมีอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีก็เท่ากับมีบุรุษพยาบาลที่มีคุณภาพ โดยสามารถช่วยผู้ป่วยเล็กน้อยให้หายได้ และปฐมพยาบาลผู้ป่วยหนักได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ก่อนที่จะส่งถึงมือแพทย์ผู้เชี่ยวชาญต่อไป (นุชลี อุปภัย. 2542 : 1) ด้วยความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาดังกล่าว อาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการที่จะทำให้การผลิตนักศึกษาของสถาบันการศึกษามีคุณภาพที่พึงประสงค์ สามารถตอบสนองความต้องการทั้งของผู้เรียนและสังคมได้ ซึ่งการที่จะให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพนั้นมียอดค์ประกอบที่สำคัญคือ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่และประพฤติตนให้เหมาะสมรวมทั้งสถานศึกษาต้องมีระบบบริหารงานที่ดี จะช่วยให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตามแม้ว่าสถานศึกษาจะได้มีการเตรียมการสำหรับแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่อาจเกิดขึ้นของนักศึกษาแล้วก็ตาม จากข้อมูลการพึงสภาพของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2544 พบว่า มีนักเรียน นักศึกษาพึงสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาด้วยสาเหตุต่าง ๆ กันได้แก่ ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาสุขภาพ รวมทั้งลาออกระหว่างเรียนรวมเป็นจำนวน 265 คน (งานทะเบียน วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน. 2544) ซึ่งนับว่าเป็นการสูญเสียไปทางการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากรัฐจะต้องสูญเสียงบประมาณซึ่งสนับสนุนการเรียนการสอนแล้ว ยังอาจส่งผลให้การวางแผนกำลังคนผิดพลาดไปด้วย (ธัญพร บุษปฤกษ์. 2543 : 3)

วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เป็นสถาบันการศึกษาสายวิชาชีพ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาในสองระดับคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกอบด้วย 7 สาขาวิชาได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม - สาขาวิชาธุรกิจประกันภัยและสาขาวิชาการจัดการศึกษาธุรกิจค้าปลีก โดยมีนักเรียน นักศึกษาทั้งสิ้น 4,768 คน อาจารย์จำนวน 122 คน โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ที่ปรึกษาหนึ่งท่านจะมีนักเรียนนักศึกษาในความดูแลเฉลี่ยจำนวน 40 คน (งานทะเบียน วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน. 2544 : 3)

จากการสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ยังได้พบปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเปลี่ยนเพื่อน เปลี่ยนสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งอาจส่งผลให้นักศึกษาปรับตัวไม่ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความรู้สึกสับสน ขาดที่พึ่ง ที่ปรึกษาอย่างมาก ซึ่งวิทยาลัยพณิชยการเชตุพนได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงได้จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวทางแก่นักศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนาศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป โดยที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะมีความเป็นกันเองกับนักศึกษา และสามารถปรึกษาได้ทุกเรื่อง (พรทิพย์ กิมทรง. สัมภาษณ์. 2544) และเมื่อใกล้จบการศึกษาควรแนะนำสถานที่ศึกษาต่อหรือให้คำแนะนำด้านการสอบเข้าในสาขาวิชาต่าง ๆ (กิตติกานต์ ศรีสวัสดิ์. สัมภาษณ์. 2544) นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการหางานทำและการบรรลุถึงความสำเร็จในการประกอบอาชีพ (มณฑา เหมือนโพธิ์ทอง. สัมภาษณ์. 2544)

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จึงมีความสนใจจะศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เป็นการช่วยบรรเทาปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพนรวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้นำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารระบบงานอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ทำให้การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น อันจะส่งผลสู่ความสำเร็จทางการเรียนของนักศึกษา ตลอดจนเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพนให้เป็นไปได้ง่ายขึ้นและมีทิศทางที่ชัดเจนตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างแท้จริง มีผลให้การทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน รวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 638 คน สาขาวิชาการตลาด จำนวน 551 คน สาขาวิชาการเลขานุการ จำนวน 69 คน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 161 คน สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม จำนวน 92 คน และสาขาวิชาธุรกิจประกันภัย จำนวน 53 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,564 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจิและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607) ได้จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 319 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของสาขาวิชา และสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของนักศึกษาประกอบด้วย

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 ชั้นปีที่ศึกษาแบ่งเป็น

3.1.2.1 ชั้นปีที่ 1

3.1.2.2 ชั้นปีที่ 2

3.1.2.3 สาขาวิชา แบ่งเป็น

3.1.3.1 การบัญชี

3.1.3.2 การเลขานุการ

3.1.3.3 การตลาด

3.1.3.4 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

3.1.3.5 ธุรกิจโรงแรม

3.1.3.6 ธุรกิจประกันภัย

3.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น

3.1.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ระหว่าง 1.00 -1.99)

3.1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (ตั้งแต่ 2.00 - 2.99)

3.1.4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ตั้งแต่ 3.00 - 4.00)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 3 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านวิชาการ

3.2.2 ด้านอาชีพ

3.2.3 ด้านส่วนตัวและสังคม

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปฏิบัติงาน หมายถึง การกระทำของอาจารย์ที่ศึกษาในการให้คำแนะนำ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 3 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การกระทำหรือปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษาในการให้คำแนะนำและปรึกษาทางด้านวิชาการให้กับนักศึกษา ได้แก่ ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่เรียน การลงทะเบียนเรียน การวางแผนการเรียน การติดตามผลการเรียน วิธีการเรียน รวมทั้งช่วยแนะแนวทางแก้ไข อุปสรรคปัญหาในการเรียนเพื่อให้นักศึกษาสามารถศึกษาได้ตรงตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตน

1.2 ด้านอาชีพ หมายถึง การกระทำหรือปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษาในการให้คำแนะนำในเรื่องการวางแผนในการประกอบอาชีพ การปรับตัวเข้ากับความสนใจและความถนัดของอาชีพ การสมัครงาน สามารถตัดสินใจในการเลือกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

1.3 ด้านส่วนตัวและสังคม หมายถึง การกระทำหรือปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการให้คำแนะนำในเรื่องการปรับตัว สุขภาพ การคบเพื่อน บุคลิกภาพของนักศึกษา และการอยู่ร่วมกันในสังคม กิริยามารยาทและคุณธรรม รวมทั้งการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับสังคมนั้น ๆ

2. อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาในสาขาวิชาเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน ตักเตือนและดูแลความประพฤติ เพื่อให้ นักศึกษามีการพัฒนาได้จนถึงขีดสูงสุดตามศักยภาพ

3. นักศึกษา หมายถึง ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม และสาขาวิชาธุรกิจประกันภัย

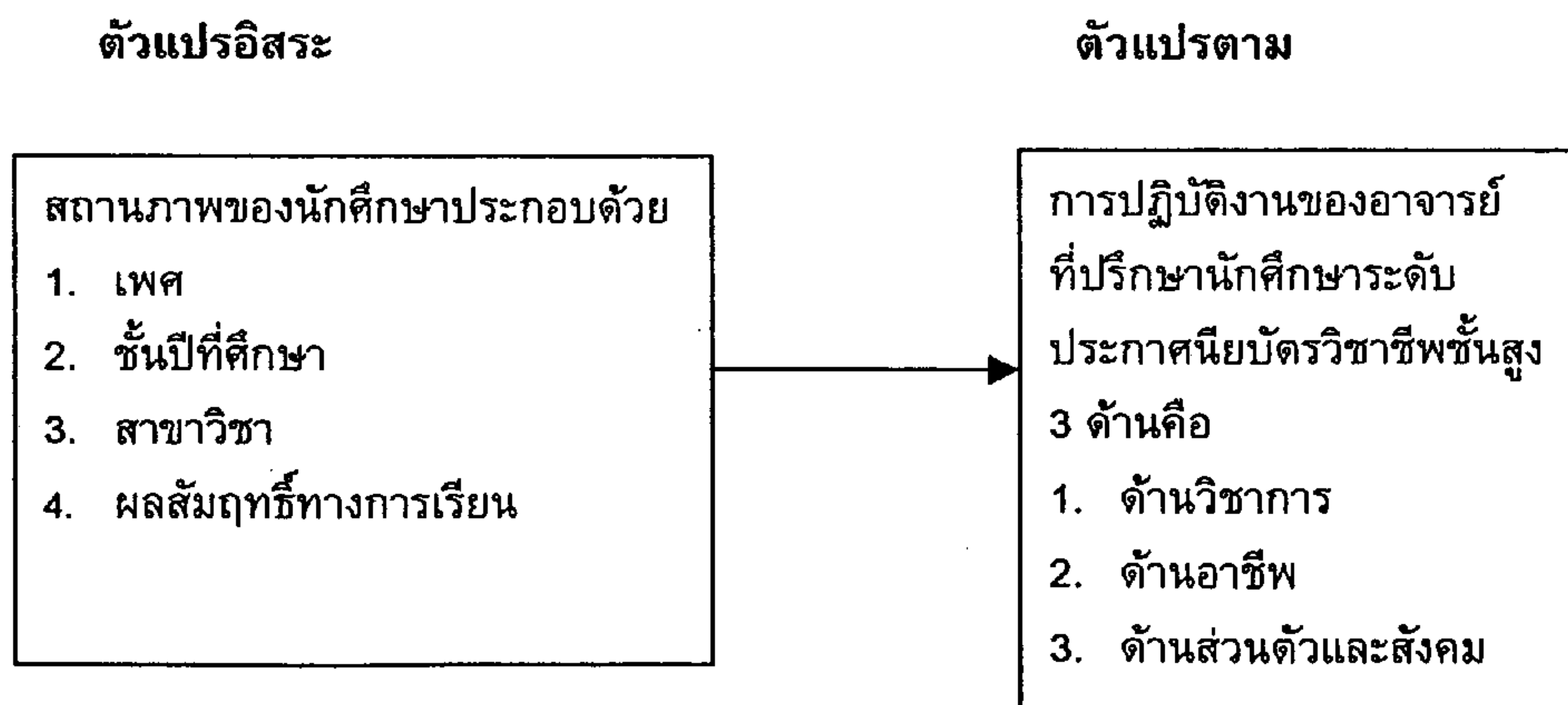
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับคะแนนเฉลี่ย (Grade Point Average :G.P.A.) ของทุกรายวิชาที่เรียนรวมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 โดยแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 3 ระดับได้แก่

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.99

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.99

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 - 4.00

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
2. ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. ประเภทของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. ความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา
6. แนวคิดเกี่ยวกับความหมาย จุดมุ่งหมายและองค์ประกอบของการให้คำปรึกษา
 - 6.1 ความหมายของการให้คำปรึกษา
 - 6.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา
 - 6.3 ขอบข่ายของการให้คำปรึกษา
 - 6.4 บริการให้คำปรึกษาในระดับอุดมศึกษา
7. การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถานศึกษา
 - 7.1 ด้านวิชาการ
 - 7.2 ด้านอาชีพ
 - 7.3 ด้านส่วนตัวและสังคม
8. ปัญหาของนักศึกษา
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีชื่อเดิมว่า โรงเรียนวัดพระเชตุพนดัตตรังจิตรวิทยาลัย สังกัดโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2500 เพื่อรับนักเรียนที่ไม่มีที่เรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้เจรจาขอเช่าอาคารโรงเรียนดัตตรังจิตรวิทยาลัย ซึ่งเป็นอาคารเรียน 2 ชั้น 2 แถว อยู่บริเวณสังฆารามวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ทำเตียน กรุงเทพมหานคร อัตราค่าเช่าปีละ 180,000 บาท

ปีแรกเปิดเรียนเพียงชั้นเดียว คือชั้นปีที่ 1 มีห้องเรียนทั้งหมด 30 ห้อง ทำการสอน 2 รอบ สำหรับครูและอาจารย์ได้รับอนุมัติพิเศษให้จ้างด้วยเงิน ก.ศ.ส. (เงินช่วยเหลือการศึกษาและสาธารณสุข) มีอาจารย์ที่ทำการสอนประจำและอาจารย์พิเศษรวมทั้งสิ้น 43 คน

วิชาที่เปิดสอนแบ่งเป็น 3 แผนกคือ

1. แผนกพณิชยการ
2. แผนกเลขานุการ
3. แผนกภาษาต่างประเทศ

การดำเนินงานครั้งแรกมี นายบัณฑิต บุญยาคม เป็นอาจารย์ใหญ่และเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2502 ม.ล.ปิ่น มาลากุล ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสมัยนั้น มาตรวจเยี่ยมโรงเรียน ได้กรุณามั่นทอกไว้ในสมุดหมายเหตุรายวันของโรงเรียนดังนี้

“มาที่โรงเรียนนี้พร้อมด้วยท่านอธิบดีกรมอาชีวศึกษามีนักเรียนมากแต่สถาบันคับแคบ อย่างไรก็ตามว่าโรงเรียนกำลังทำประโยชน์อย่างมากต่อไปมีทางขยายไปยังที่อื่นที่กว้างก็ควรทำ”

ปี พ.ศ. 2509 กรมอาชีวศึกษามีโครงการย้ายโรงเรียนไปตั้งยังสถานที่แห่งใหม่ที่โรงเรียนการช่างอินทราชัย ประตูน้ํา โดยมีนายปัญญา โชติคุณ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และนายสุพจน์ สุขกมล อาจารย์เอก เป็นผู้ร่วมเสนอโครงการปรับปรุงและขยายโรงเรียนวัดพระเชตุพนตั้งตรงจิตรวิทยาลั เป็นโรงเรียนพณิชยการแห่งใหม่ ณ โรงเรียนการช่างอินทราชัย แต่ปรากฏว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวคับแคบ เนื้อที่ไม่เหมาะสมสำหรับการจัดตั้งโรงเรียนพณิชยการ โครงการนี้จึงระงับไป

สำหรับเรื่องนี้โรงเรียนเคยได้รับความกรุณาจาก พระคุณเจ้าท่านเจ้าคุณ ธรรมเสนานี รองเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนฯ ผู้อุปการะโรงเรียนในขณะนั้นได้กรุณาเอาใจใส่ดูแล ซ่อมแซมอยู่เสมอ แม้กระทั่งย้ายมาอยู่ ณ สถานที่แห่งใหม่นี้ ท่านได้ติดตามให้ความอุปการะอยู่เสมอมา โดยเฉพาะสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 17 (สมเด็จพระป๋า) ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่สมเด็จพระวันรัตน์ ก็ให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษอย่างใกล้ชิด จนทราบกันทั่วไปว่า ท่านได้ถือประเพณีที่จะให้การอบรมนักเรียนในพิธีวันไหว้ครูเป็นประจำทุกปี

ในปี พ.ศ. 2511 กรมอาชีวศึกษาได้เช่าที่ดินของ คุณลออ หลิมแข่งไถ่ ซึ่งมอบให้กับกรมศาสนา ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาที่ ถนนประชาอุทิศ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร แต่ขณะนั้นยังมิได้ทำประโยชน์อันใด มีเนื้อที่ 5 ไร่เศษ ทางโรงเรียนโดยนายบัณฑิต บุญยาคม อาจารย์ใหญ่ในสมัยนั้น ได้ทำเรื่องขอซื้อที่ดินเพิ่มเติมจากนายแพทย์ทวี ตุมราศวิน จำนวน 3 ไร่ 1 งาน 8 ตารางวา ไปยังกรมอาชีวศึกษา โดยขอใช้เงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนจำนวน 450,000 บาท เพื่อให้ที่ดินทั้งสองแปลงเป็นสถานที่สำหรับการพิจารณา ย้ายโรงเรียนวัดพระเชตุพนตั้งตรงจิตรวิทยาลั มายังที่ดินแห่งใหม่ กรมอาชีวศึกษาได้ส่งเรื่องขออนุมัติไปยังสำนักงบประมาณ เรื่องอยู่ระหว่างการพิจารณา

ต่อมาเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2511 นายบัณฑิต บุญยากม ขอลาออกจากราชการ ซึ่งได้รับอนุมัติให้ลาออกจากราชการได้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2511 กรมอาชีวศึกษาได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่คือ นายปัญญา โชติคุณ รักษาการแทน จนถึงวันที่ 1 มีนาคม 2511 นายปัญญา โชติคุณ ได้ย้ายไปรับราชการที่วิทยาลัยพณิชยการพระนคร กรมอาชีวศึกษา จึงแต่งตั้งให้ นายสุพจน์ สุขกมล อาจารย์เอกเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่แทน และได้รับแต่งตั้งเป็นอาจารย์ใหญ่ปีเดียวกัน ต่อมาสำนักงานงบประมาณอนุมัติให้โรงเรียนซื้อที่ดินดังกล่าว และกรมอาชีวศึกษา ได้ตั้งงบประมาณสำหรับการก่อสร้างอาคารเรียนประจำปีงบประมาณ 2512 เป็นเงินทั้งสิ้น 4,750,000 บาท โดยมีอาคารเรียน 4 ชั้น 2 หลัง พร้อมโรงอาหาร และห้องประชุม ถมที่สร้างรั้วสร้างบ้านพักครู 4 หลัง บ้านพักภารโรง 5 หลัง มีบริษัทถาวรวิศวะการ จำกัดเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง

ต่อมาโรงเรียนได้เสนอขอเปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนพณิชยการเชตุพน ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 16 กันยายน 2513 เรื่องให้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนวัดพระเชตุพน ดัดตรงจิตรวิทยาลัย เป็นโรงเรียนพณิชยการเชตุพน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2513 เป็นต้นไป และให้คงอักษรย่อ พ.ด.ไว้ตามเดิมเพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันต่อเนื่องกัน

ปีการศึกษา 2516 โรงเรียนได้เปิดการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ขึ้นอีกระดับหนึ่ง โดยเปิดรับนักศึกษา 3 สาขาวิชา คือ

1. สาขาวิชาการบัญชี
2. สาขาวิชาการเลขานุการ
3. สาขาวิชาการตลาด

และได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2516 ในปีการศึกษา 2519 วิทยาลัยได้ขออนุมัติเปิดการศึกษาพิเศษ ระดับประโยคครูมัธยม (ป.ม.) ขึ้นอีกระดับหนึ่ง

ในปีงบประมาณ 2519 กรมอาชีวศึกษาได้ตั้งงบประมาณให้ทำการก่อสร้างอาคารเรียนหลังที่ 4 เป็นเงิน 3,000,000 บาท แต่การก่อสร้างอาคารเรียนหลังนี้ใช้เงินเป็นจำนวน 3,218,000 บาท ซึ่งวิทยาลัยได้นำเงินบำรุงการศึกษาของวิทยาลัยเพิ่มเติม 218,000 บาท เพื่อให้อาคารเรียนหลังที่ 4 สำเร็จลุล่วงไป และเสร็จสิ้นในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2520 และทางวิทยาลัย ได้ทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จมาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดอาคารเรียนหลังที่ 4 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2520 พร้อมกันนี้ได้ทรงพระกรุณาเปิดป้ายสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยพณิชยการเชตุพนด้วย

ต่อมาทางราชการได้แต่งตั้ง นายสุพจน์ สุขกมล ผู้อำนวยการวิทยาลัยไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ กองวิทยาลัย กรมอาชีวศึกษา ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2519 และแต่งตั้ง คุณหญิงชูศรี เมลลันนท์ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย และได้รับแต่งตั้งจากกรมอาชีวศึกษาให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2520

30 กันยายน 2527 คุณหญิงชูศรี เมลลันนท์ เกษียณอายุราชการ กรมอาชีวศึกษาได้แต่งตั้งวันที่ 1 ตุลาคม 2527 และได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย

ตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2528 เป็นต้นไป

– ปีการศึกษา 2528 วิทยาลัยเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเพิ่มอีก

1 สาขา คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ปีการศึกษา 2535 กรมอาชีวศึกษาได้ร่วมมือกับกลุ่มโรงแรมรอยัลการ์เด้นเปิดหลักสูตรพิเศษต่อจากระดับ ปวช. ระยะเวลาเรียน 1 ปี แผนกวิชาธุรกิจโรงแรม (หลักสูตรพิเศษ) โดยมีสัญญาร่วมกันระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกลุ่มโรงแรมฯ 3 ปีการศึกษา นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด 63 คน

ปีการศึกษา 2538 วิทยาลัย ได้เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) ขึ้นโดยร่วมกับสถานประกอบการ คือ บริษัท ซี.พี. เซเว่น อีเลฟเว่น และในปีการศึกษา 2542 ได้เพิ่มสถานประกอบการ คือ องค์การค้าคุรุสภา และบริษัท จัสโก้ จำกัด

ปีการศึกษา 2540 วิทยาลัย ได้เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพิ่มขึ้นอีก 1 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาธุรกิจประกันภัย พร้อมกันนี้กรมอาชีวศึกษาอนุมัติให้วิทยาลัย เปิดทำการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคสมทบอีก 3 สาขาวิชา คือ

1. สาขาวิชาการบัญชี
2. สาขาวิชาการตลาด
3. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2542 กรมอาชีวศึกษาได้แต่งตั้งให้ นางสุมาลี จุลเจิม ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ มาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นต้นมา

ปัจจุบันวิทยาลัย มีข้าราชการครู 113 คน ผู้ชำนาญภาษาจีน 1 คน ข้าราชการพลเรือน 3 คน ครูพิเศษ 23 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 31 คน นักการคณงาน 27 คน นักเรียน นักศึกษา 4,642 คน ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ (วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน. 2544 : 1-5)

2. ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา

คำว่า “อาจารย์ที่ปรึกษา” ในภาษาอังกฤษมีคำที่มีความหมายคล้ายกัน คือ Advisor, Counsellor, Mentor, Student advisor มีผู้ให้ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้

กู๊ด (Good. 1978 : 17) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักศึกษาทางด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพและปัญหาส่วนตัวตลอดจนช่วยดูแลการลงทะเบียนเรียนวิชาเรียนต่าง ๆ

มุลเลอร์ (Mueller. 1961 : 210) ได้ให้ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ช่วยเหลือนิสิตในการวางแผนการเรียน ให้บรรลุจุดหมายของการศึกษา

สุจริต เพียรชอบและวรศักดิ์ เพียรชอบ (2523 : 12) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาคือ อาจารย์ที่มีความรู้ ประสบการณ์และความสามารถที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาได้ทั้งใน ด้านวิชาการ สวัสดิการ และปัญหาส่วนตัว

สมน อมรวิวัฒน์ (2518 : 119) ให้ความหมายว่า อาจารย์ที่ปรึกษาคือบุคคลที่มี ประสบการณ์และมีความสามารถช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร วิธีการ เรียนในสาขาหนึ่ง ๆ เป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง ให้คำแนะนำช่วยเหลือแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ส่วนตัวของนักศึกษา และในบางครั้งจะช่วยเหลือนักศึกษาในด้านสวัสดิการเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาไปจนสุดความสามารถของเขา

กล่าวโดยสรุปอาจารย์ที่ปรึกษาได้แก่ อาจารย์ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา แก่นักศึกษา เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือนักศึกษาให้สามารถเล่าเรียนได้อย่างราบรื่น โดยช่วยแก้ไข และป้องกันปัญหาเบื้องต้นอันเกี่ยวกับการเรียน สวัสดิการและปัญหาอื่น ๆ ที่ขัดขวางความ สำเร็จทางด้านการเรียนของนักศึกษา

3. ประเภทของอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ (Academic Advisors) หมายถึงอาจารย์ที่ได้รับแต่งตั้ง ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาในภาควิชาหรือคณะวิชา
2. อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมกิจกรรมนักศึกษา (Student Activity Advisors) หมายถึง อาจารย์ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาแก่นักศึกษาในชมรมกิจกรรมนักศึกษา
3. อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักนักศึกษา (Residential Advisors) หมายถึงอาจารย์ที่ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษานักศึกษาในหอพักนักศึกษา

4. ความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาและมีความ สำคัญต่อความสำเร็จของนักศึกษา สำเนา ขจรศิลป์ (2525 : 29) กล่าวว่าอาจารย์ที่ ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อสถาบันการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้ที่มีส่วนช่วย พัฒนานักศึกษาให้เป็นคนสมบูรณ์ทั้งด้านวิชาการ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ซึ่งเท่ากับเป็นการช่วยผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสนองต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งวิโรจน์ ว่องวรานนท์ (2539 : 1-2) กล่าวสรุปความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาดังนี้

1. ด้านวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จทางด้าน วิชาการของนักเรียน นักศึกษา กล่าวคืออาจารย์ที่ปรึกษาจะช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตร การลงทะเบียนเรียน วิธีการเรียน การวัดผล ตลอดจนแนวทางการศึกษาที่นักศึกษาจะสามารถ จบหลักสูตรได้อย่างราบรื่น

2. ด้านพัฒนาบุคลิกภาพ อาจารย์ที่ปรึกษาจะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา ได้แก่ การแต่งกายให้ดูกระเปียบและเหมาะสม และสอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีไทย การสร้างมนุษยสัมพันธ์การรู้จักกาลเทศะและบุคคล ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมที่พึงปฏิบัติ

3. ด้านการทำกิจกรรมต่าง ๆ อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนกระตุ้นและสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัย ได้แก่ การปฐมนิเทศ วันไหว้ครู งานกีฬาภายใน การเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาชีพ การเข้าร่วมชมรม เพื่อเป็นการฝึกการทำงานร่วมกัน ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคมประชาธิปไตย

4. ด้านการบริการต่าง ๆ อาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญในการแนะนำบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ของวิทยาลัยให้นักศึกษาทราบ เช่น บริการแนะแนวสนเทศและบริการอาชีพ บริการตรวจสอบสุขภาพ บริการของฝ่ายทุน

5. ด้านการสร้างชื่อเสียงให้สถาบัน อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นให้นักศึกษาช่วยสร้างเสริมและรักษาชื่อเสียงของสถาบัน รวมทั้งสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถาบัน โดยพัฒนาความรู้ความสามารถของตนให้มีศักยภาพสูงจนเป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น ความสามารถทางด้านการเรียน การสอบชิงทุน การได้รับรางวัลด้านกีฬาดนตรี การแข่งขันและการประกวดต่าง ๆ

6. ด้านการวางแผนชีวิตและการเลือกอาชีพ อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้นักศึกษาวางแผนชีวิต และการเลือกอาชีพโดยประสานกับฝ่ายต่าง ๆ เช่น ฝ่ายแนะแนวอาชีพและจัดหางานของกรมแรงงาน

7. ด้านการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และเป็นพลเมืองดีของชาติ อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างสนับสนุนและกระตุ้นให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยเสียสละอุทิศกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา หรือกำลังทรัพย์ สร้างสรรค์สังคมรวมทั้งการให้ความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและกติกากำหนดไว้ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

จะเห็นได้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม การวางแผนและการเตรียมเพื่ออาชีพ ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสนใจ เอาใจใส่ต่อนักศึกษาอย่างดี จะส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตเป็นอย่างมาก อีกทั้งช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาลงไปได้มาก การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นภาระงานที่มีคุณค่าสำคัญยิ่งต่อนักศึกษาและต่อประเทศชาติ นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่ได้รับการคาดหวังจากสังคมในฐานะผู้ที่ใกล้ชิดกับตัวนักศึกษามากกว่าผู้อื่น ภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวทางการศึกษาของนักศึกษาในความดูแล (วิจิตร บุญยฆโรกุล. 2541 : 4-5)

5. บทบาทและภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อสถาบันการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้มีส่วนในการพัฒนานิสิต นักศึกษา ให้เป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านวิชาการ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ซึ่งเท่ากับเป็นการช่วยผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ สมองต่อสังคมและประเทศชาติ (สำเนา ขจรศิลป์. 2527 : 31) ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็น บุคคลที่มีบทบาทในด้านความรับผิดชอบ และได้รับมอบหมายให้เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการ ให้คำแนะนำนักศึกษา ทั้งในด้านการเรียน ด้านปัญหาส่วนตัวและปัญหาอื่น ๆ นอกจากนี้เป็นผู้ ที่ได้รับการคาดหวังว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เอาใจใส่เข้าใจนักศึกษา และเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความสนใจศึกษาปัญหาและหาทางขจัดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี (ทศพร มณีศรีขำ. 2527 : 6) อีกทั้งผลอันเกิดจากการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจทำให้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาเปลี่ยนแปลงไป อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับแนวโน้มของสังคมโลก แนวโน้มด้านสังคมการเมือง ภายใต้บริบทที่มี องค์ประกอบด้านต่าง ๆ มากมายเพื่อให้สามารถทำงานด้านการให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธัญพร บุญพฤกษ์. 2543 : 24 ; อ้างอิงจาก Bemark and Hanna. 1998 : 209-218)

แฮริงตัน (Harrington. 1974 : 41) กล่าวว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญคือ

1. บทบาทในฐานะที่เป็นครู เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาในด้านวิชาการและการปรับตัว
2. บทบาทในฐานะผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการให้คำปรึกษาทางวิชาการ และความคับข้องใจต่าง ๆ ของนักศึกษา
3. บทบาทในฐานะเป็นอาจารย์ทำหน้าที่สอนเช่นเดียวกับอาจารย์คนอื่น ๆ เป็นผู้ให้ความรู้และรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาในความรับผิดชอบของตนและเป็นแหล่งความรู้ให้แก่ นักศึกษาและอาจารย์อื่น ๆ
4. บทบาทในฐานะผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บริหารด้วยย่อมจะเป็น ผู้ให้ข้อมูลต่าง ๆ พร้อมกับเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการให้คำปรึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการ บริหารให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เดรสเซล (Dressel. 1974 : 57) และฮอปกินส์ (Hopskins. 1926 : 25-28) ได้กล่าวถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้คล้ายคลึงกันสรุปได้ว่า

1. เป็นผู้รอบรู้เกี่ยวกับรายละเอียดของหมวดวิชา เทคนิคและแผนการเรียน

2. สามารถแนะนำนักศึกษาในการวางแผนการเรียนและกำหนดเป้าหมายในการเรียนได้

3. ช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาก่อนการลงทะเบียนในการเลือกวิชาเรียนให้ตรงตามหลักสูตร และเพิ่ม-ถอนวิชาเรียนในแต่ละภาคเรียน

4. เอาใจใส่งานวิชาการให้คำแนะนำวิธีการเรียนและแก้ไขปัญหาการเรียนของนักศึกษา

5. สนใจและให้ความอบอุ่นเป็นกันเองกับนักศึกษาแต่ละคนนอกจากเวลาเรียน

6. เอาใจใส่นักศึกษาในด้านสุขภาพ การเงิน นิสัยและให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีเหมาะสมต่อสาขาวิชาชีพ

7. สามารถแปลความหมายของข้อมูลบางอย่างเกี่ยวกับตัวนิสิตได้

8. สามารถนำข้อมูลอื่น ๆ มาประกอบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาได้อย่างเหมาะสม สติคเคิล (Stickle. 1980: 262-265) ได้ให้ความเห็นว่าหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษามี 5 ประการดังนี้

1. ช่วยนักศึกษาให้สำเร็จหลักสูตรตามความสนใจและความต้องการของนักศึกษา

2. ให้ข้อมูลที่เพียงพอแก่นักศึกษาในเรื่องรายวิชา กฎระเบียบและขั้นตอนในการดำเนินการเพื่อช่วยนักศึกษาจัดตารางเวลาเรียน

3. ในการให้คำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาต้องช่วยแนะนำนักศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องทางด้านวิชาการ ได้แก่ จะสอบให้ผ่านได้อย่างไร ใช้ทักษะในการศึกษาอย่างไร

4. ช่วยพัฒนานักศึกษา โดยเรียนรู้เข้าใจนักศึกษาคำนึกถึงความต้องการ แรงจูงใจ เป้าหมาย ความหวัง รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาส่วนตัว ได้แก่ การปรับตัวและการเข้าใจตนเอง

5. ให้โอกาสและสนับสนุนให้นักศึกษาแต่ละคนวางแผนเพื่อพัฒนากลยุทธ์ทางวิชาชีพระยะยาว โดยการสำรวจเกี่ยวกับอาชีพ และทางเลือกด้านบัณฑิตศึกษา

มอริส (Morris. 1980 : 45) ได้สรุปว่าหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่สำคัญ ได้แก่ การให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมในเรื่องรายวิชา เรื่องที่น่าสนใจ โอกาสทางการศึกษา การช่วยนักศึกษาให้ตัดสินใจด้วยความมั่นใจในการเลือกหลักสูตรหรือรายวิชาเฉพาะ บนพื้นฐานของความต้องการและความสนใจของนักศึกษา เอื้ออำนวยให้นักศึกษาได้มีการพัฒนาด้วยการเรียนรู้และให้ความเข้าใจแก่นักศึกษา ช่วยเหลือนักศึกษาตามหลักการและปรัชญาทางการศึกษาโดยทั่วไป และด้วยเหตุผลสำหรับความต้องการเป็นพิเศษและประการสุดท้าย ซึ่งสำคัญที่สุดคือ การให้โอกาสและสนับสนุนให้นักศึกษาแต่ละคน สนใจในการพัฒนาด้านการศึกษาและกลยุทธ์เชิงวิชาชีพ เพื่อรักษาความสนใจและความสามารถของนักศึกษาไว้

สมน อมรวิวัฒน์ (2518 : 123-125) กล่าวถึงบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่า ควรปฏิบัติภารกิจให้คำแนะนำปรึกษา 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. การให้คำปรึกษาทางวิชาการ ได้แก่ การที่อาจารย์ที่ปรึกษาต้องอธิบายหลักสูตร

การอ่านเลขนหรีววิชา ลักษณะรายวิชา และแนะแนววิธีการกรอกรบ้ตรลงทะเบียบนได้อย่างถูกต้อง อาจารย์ที่ปริกษาต้องทำควมเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการขอเพิ่ม ละถอนรายวิชา ตรวจสอบ ลักษณะรายวิชาตามเหตุผล และการตัดสินใจของนิสิตให้แน่อนก่อนลงนามรับรอง ต้องแนะนำ นิสิตให้อาใจใส่การเรียนทุกวิชา และค้ำนึ่งอยู่เสมอว่าการวัดผลในแต่ละรายวิชาอาจมีขึ้นได้ เสมอ นอกจากนั้นกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของการวัดผลเป็นสิ่งที่อาจารย์ที่ปริกษาและนิสิตต้องเข้าใจ และปฏิบัติอย่างเคร่งครัด อาจารย์ที่ปริกษาควรแนะแนววิธีการเรียน การค้ำนคว่ำ การจัดเวลา เรียนให้นิสิตได้ทราบตั้งแต่ต้น หมั้นสอบถามปัญหาการเรียนอยู่เสมอ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ตามสภาพที่เป็นจริง ถูกต้องเป็นปัจจุบัน โดยไม่นำเอามาตรฐานการเรียนของตัวอาจารย์ที่ ปริกษาในอดีตมาเป็นหลักใหญ่ ๆ ในการแนะนำนิสิต

2. การให้คำปริกษาแก่นิสิตในด้านสวัสดิการ ได้แก่ การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการ แก้ปัญหาด้านต่าง ๆ ทั้งปัญหส่วนตัว ซึ่งอาจเป็นทั้งปัญหาสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต ปัญหาทางสังคม การปรับตัวในสังคมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ปัญหาทางการเงิน อันได้แก่ การขาดแคลนทุนทรัพย์ที่จะศึกษาเล่าเรียน การจัดสรรทุนให้แก่นิสิต และการแสวงหา แหล่งสวัสดิการที่จะช่วยเหลือนิสิต ปัญหาทางด้านอาชีพอันได้แก่ ความรู้ความเข้าใจและ ทัศนคติที่ถูกต้องต่อวิชาชีพในสาขาที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ การให้ข่าวสารหรือข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไป

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 89-90) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่ ปริกษาสรุปได้ดังนี้ แนะแนววิธีการเรียนแก่นักศึกษาเพิ่มเติมจากการปฐมนิเทศ แนะนำ โปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา ทั้งที่อาจารย์ที่ปริกษาควรศึกษาหลักสูตรและโปรแกรมการ ศึกษาให้ดี เพื่อแนะนำนักศึกษาได้ถูกต้อง ผู้บริหารอาจมีส่วนช่วยโดยการปฐมนิเทศอาจารย์ที่ ปริกษาแจกเอกสารหลักสูตร คู่มืออาจารย์ที่ปริกษา จัดอบรมและให้นับชั่วโมงที่รับปริกษาเป็น ภารกิจของอาจารย์ สนับสนุนการพบปะระหว่างอาจารย์ที่ปริกษาและนักศึกษา อาจารย์ที่ ปริกษาควรตรวจสอบดูแลการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาการเรียน หรือปัญหาอื่น ๆ ที่ทำให้มีผลต่อการเรียน ให้คำปริกษาปัญหาเกี่ยวกับทางบ้าน ครอบครัว พ่อแม่ ให้คำปริกษาปัญหาการปรับตัวในสถาบันการศึกษา ให้คำปริกษาปัญหาความ วิตกกังวลหรือปัญหาสุขภาพ ดูแลด้านวินัย ความประพฤติ แนะนำกฎเกณฑ์ของสถาบันพร้อม ทั้งตักเตือนและชี้แนวทางที่ถูกต้อง

วัฒนา พัทธราวิช (2539 : 220) กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปริกษาสรุปได้ดังนี้

1. ทำหน้าที่สำรวจความต้องการของนักศึกษาในกลุ่มเพื่อเสนอต่อฝ่ายบริหารของ สถาบัน
2. วางแผนร่วมกับฝ่ายบริหาร ฝ่ายแนะแนวและฝ่ายอื่น ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษา
3. สร้างบรรยากาศอันดีงามให้นักศึกษารู้สึกมีเสรีภาพที่จะแสดงออกในฐานะสมาชิก

ของกลุ่ม

4. สร้างบุคลิกภาพของตนเองให้เป็นที่ยอมรับของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าและสมควรที่จะให้ความเคารพนับถือ
 5. จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในสถาบันให้เหมาะสมกับสภาพการเรียน การสอนโดยอาศัยความร่วมมือจากฝ่ายอื่น ๆ ในสถาบัน
 6. สร้างความอบอุ่นใจ สนับสนุนคุ้นเคยกับนักศึกษาทำหน้าที่สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาทุก ๆ คน
 7. สนับสนุนให้นักศึกษาในกลุ่มได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันด้วยความสมัครใจ
 8. จัดสอนซ่อมเสริมให้นักศึกษาที่มีปัญหาการเรียน และช่วยพัฒนาความสามารถของนักศึกษาที่เรียนดีให้ไปจนถึงขีดสุดของความสามารถของแต่ละบุคคล
 9. จัดเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาแต่ละคนไว้ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมและการแสวงหาแนวทางการช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา
 10. จัดส่งนักศึกษาไปขอรับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น นักแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์หรือจิตแพทย์ เป็นต้น
 11. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด
 12. ติดต่อกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ในการร่วมกันแก้ไขปัญหานักศึกษาหรือศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา
 13. ให้ข้อสนเทศต่าง ๆ แก่นักศึกษาในกลุ่มอย่างเหมาะสมกับวัย ความสามารถและความต้องการของแต่ละบุคคล
 14. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างวิชาเรียนและวิชาชีพ ซึ่งนักศึกษาจะนำไปใช้ได้ในอนาคต
 15. ช่วยเหลือให้คำแนะนำทุก ๆ ด้านที่นักศึกษามาปรึกษา เช่น ปัญหาการศึกษา ปัญหาส่วนตัวและสังคม ปัญหาอาชีพ รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ
 16. ช่วยให้นักศึกษามีกำลังใจในการต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเตรียมพร้อมที่จะรับสถานการณ์ต่าง ๆ ทุกด้าน
 17. ช่วยให้นักศึกษาเห็นคุณค่าและข้อบกพร่องของตนเองแล้วพยายามเสริมคุณค่าที่มีอยู่ให้พัฒนาไปเรื่อย ๆ และหาทางแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง
 18. ยินดีให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาในกลุ่มตลอดเวลาด้วยความเต็มใจ
- สุจริต เพียรชอบ (2520 : 73-75) ได้มีแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาดังนี้
1. จัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเป็นประจำทั้งเป็นรายบุคคลและกลุ่ม
 2. ทำบันทึกข้อมูลของนักศึกษาเพื่อศึกษาและเข้าใจนักศึกษาเป็นอย่างดี

3. ศึกษาหลักสูตรและการลงทะเบียนให้เข้าใจ เพื่อแนะนำนักศึกษาได้ถูกต้อง
4. ทำความเข้าใจกับนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองและของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างถูกต้อง
5. ให้คำปรึกษาช่วยเหลือทุกด้านทั้งทางด้านวิชาการ สุขภาพอนามัย เศรษฐกิจและปัญหาส่วนตัว

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา จึงพอสรุปได้ว่าหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่สำคัญมี 3 ประการด้วยกันคือ

1. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ ได้แก่ การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือทางวิชาการ เช่น การชี้แจงเรื่องหลักสูตร การลงทะเบียน การวางแผนการเรียน การวัดผล การเพิ่ม - ถอนรายวิชา การพัณสภาพ การโอนย้ายคณะ การติดตามผลการเรียน การแนะนำเรื่องการศึกษาต่อ
2. การให้คำปรึกษาด้านส่วนตัว ได้แก่ การให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือในด้านอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับด้านวิชาการ เช่น ปัญหาสุขภาพ การเงิน ความประพฤติ การปรับตัว การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การอบรมและพัฒนานักศึกษา
3. การให้คำปรึกษาในด้านอาชีพ ได้แก่ การให้คำแนะนำในเรื่องการวางแผนในการประกอบอาชีพ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในการประกอบอาชีพ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าของอาชีพ รวมทั้งการติดตามผลของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

6. แนวคิดเกี่ยวกับความหมาย จุดมุ่งหมายและองค์ประกอบของการให้คำปรึกษา

6.1 ความหมายของการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาเป็นบริการที่ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาดังนี้

กู๊ด (ชัยวัตร หมูนวล. 2544 : 15 ; อ้างอิงจาก Good. 1945) ได้ให้คำจำกัดความของการให้คำปรึกษาคือ กระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการในปัญหาด้านการอาชีพและส่วนตัว ซึ่งเป็นการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนเป็นการแสวงหาลู่ทางในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการให้ความช่วยเหลือและพยายามช่วยให้ผู้รับบริการสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2533 : 724) สรุปความหมายของการให้คำปรึกษาว่า การให้คำปรึกษาคือ กระบวนการช่วยเหลือซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ร่วมมือกันเป็นอย่างดีระหว่างบุคคลอย่างน้อยสองคนได้แก่ ผู้ให้บริการปรึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติส่วนตัวและคุณสมบัติด้านวิชาชีพที่เหมาะสม ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับบริการปรึกษาซึ่งเป็นผู้ที่ประสบปัญหาต้องการพัฒนา

และต้องการความช่วยเหลือ เพื่อให้เขามีความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น มีทักษะและความสามารถในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมและดำเนินชีวิตด้วยความสุขตามแก่สภาพ

วัชร ทรัพย์มี (2535 : 5) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมกับผู้รับบริการซึ่งต้องการความช่วยเหลือเพื่อช่วยให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเองเพิ่มขึ้น ปรับปรุงทักษะในการตัดสินใจและทักษะในการแก้ปัญหา ตลอดจนปรับปรุงความสามารถในการที่จะทำให้ตนเองพัฒนาขึ้น

จำเนียร ชวงโชติ (2524 : 15-16) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาหมายถึง ขบวนการที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธระหว่างบุคคล โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนมาโดยเฉพาะ สัมพันธภาพที่มีขึ้นระหว่างผู้ให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และได้รับการฝึกฝนมาพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความสบายใจขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความรู้สึก ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ในวิถีทางที่ดีขึ้น และสามารถวางโครงการของตนเองในอนาคตได้

ศุภวดี บุญญวงศ์ (2531 : 113) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ดังนี้ การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ได้รับการฝึกฝนอบรมมาเป็นอย่างดี ช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษาอันหมายถึง บุคคลที่ประสบปัญหาและความต้องการต่าง ๆ ได้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวจนตอบสนองความต้องการนั้น ๆ โดยใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ ผู้มารับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจและดำเนินการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

จากความหมายของการให้คำปรึกษาตามแนวคิดข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการให้คำปรึกษาว่า เป็นขบวนการให้ความช่วยเหลือโดยการให้ความช่วยเหลือโดยการใช้สัมพันธภาพระหว่างนักวิชาชีพ ซึ่งเป็นผู้ให้การปรึกษากับผู้รับคำปรึกษาซึ่งเป็นผู้ต้องการความช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการเข้าใจ ยอมรับปัญหาของตนจนสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว พัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะและความสามารถในการตัดสินใจ และดำเนินชีวิตได้ด้วยการพึ่งตนเองในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

6.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา

ในการจัดระบบการให้คำปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของไทยนั้น บางสถาบันได้ระบุจุดมุ่งหมายของการจัดระบบการให้คำปรึกษาไว้ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความเข้าใจชัดเจนในหน้าที่ความรับผิดชอบ และให้คำปรึกษาไปในแนวหรือทิศทางเดียวกัน แอบเลย์ (Habley. 1981 : 45-50) เห็นว่า ถ้าระบุจุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาไว้จะสามารถช่วยให้นักศึกษาสามารถบรรลุถึงเป้าหมายด้านวิชาการ นอกจากนั้นจะช่วยนักศึกษาในการเลือกวิชาเอก วิชาโท และวิชาทั่วไปได้ตรงตามความสนใจของนักศึกษา (สุนน อมรวิวัฒน์. 2518 : 121) ดังนั้นเมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาต้องปรับตัวเอง

ให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง ความยุ่งยากซับซ้อนและปัญหาต่าง ๆ นักศึกษาจึงต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ การให้คำปรึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อ -

1. ให้คำแนะนำทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร ลักษณะรายวิชา วิธีการเลือกวิชา การลงทะเบียนเรียน วิธีการเรียนและการวัดผล เพื่อให้ นักศึกษาสามารถศึกษาได้ตรงกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตน
2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องของระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษา การบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ นักศึกษา
3. ให้ นักศึกษามีบุคคลที่เป็นที่พึ่ง รับฟังปัญหาและช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถแก้ปัญหา ทั้งที่เป็นปัญหาทางการเรียนและปัญหาส่วนตัวได้
4. สร้างความสัมพันธ์และเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างสถาบันการศึกษากับ นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาทั้งที่เป็นปัญหาส่วนตัวและปัญหาทางการเรียนได้

การจัดให้มีระบบการให้คำปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะบรรลุเป้าหมายได้นั้น นอกจากจะได้อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณภาพแล้ว องค์ประกอบอื่น ๆ ของการให้คำปรึกษามีส่วนเสริมความสัมพันธ์ในการให้คำปรึกษาได้มาก วิลเลียมสัน (วิลสัน จำเนียร. 2543 : 3 อ้างอิงจาก Williamson. 1961 : 190) ให้ทัศนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาต้องรู้เทคนิคการถ่ายทอดหรือแปลความหมายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยใช้การสังเกตและคำนึงถึงความสนใจ ฐานะการเงิน สุขภาพ นิสัย ทักษะของนักศึกษาด้วย ส่วนสมน อมรวิวัฒน์ (2518 : 121-122) ได้กำหนดองค์ประกอบของการให้คำปรึกษาไว้ 3 ประการ ประการที่หนึ่งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพหมายถึง ห้องหรือสถานที่ที่ใช้ในการให้คำปรึกษา ซึ่งควรเป็นสัดส่วน มีบรรยากาศเป็นกันเอง เงียบ มีความเป็นส่วนตัวที่ผู้มาขอรับคำปรึกษามั่นใจว่าเรื่องเล่าจะเป็นความลับได้ ประการที่สอง ทักษะของผู้ให้คำปรึกษาเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการสร้างสัมพันธภาพ หมายถึง การยอมรับ ความเข้าใจและความจริงใจของผู้ให้คำปรึกษาและประการที่สาม ทักษะของผู้ให้คำปรึกษาหมายถึง ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ ทักษะในการมีความรู้สึกร่วมและทักษะในการแสดงความใส่ใจของผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนี้ สมนอมรวิวัฒน์ ยังกล่าวว่า การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาไม่ใช่ งานที่อาจารย์จะกระทำให้ตามสามัญสำนึก หากต้องมีหลักการและศิลปะในการปฏิบัติงาน อีกด้วย (สมน อมรวิวัฒน์. 2518 : 121-122)

รวีวรรณ ชินนะตระกูล (2539 : 184) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้เด็กที่มีความทุกข์ กลุ้มใจ มีปัญหาได้เกิดมีความรู้สึกสบายอกสบายใจดีขึ้น
2. เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจตัวเองชัดเจนขึ้น เข้าใจในปัญหาของตนเองดีขึ้น
3. เพื่อช่วยให้เด็กมองเห็นช่องทางในการแก้ปัญหาได้กว้างขวาง รอบคอบ ไคร่ครวญดีขึ้น
4. เพื่อช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ แก้ปัญหาด้วยตนเองได้ด้วยดี มีความภาคภูมิใจตนเอง
5. เพื่อช่วยให้เด็กมีความรู้สึกไม่ว่าเหวไม่เปล่าเปลี่ยวใจ มีครูเป็นที่พึ่งเป็นมิตรสนิท

สำเนา ขจรศิลป์ (2525 : 5) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม และช่วยเหลือนักศึกษาแก้ปัญหาทุกด้านที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักศึกษา ตลอดจนให้ความร่วมมือกับอาจารย์และสถาบันเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในด้านการเรียน และพัฒนาตนเอง

ศุภวดี บุญญวงศ์ (2542 : 3) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาแนะนำด้านวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร แผนการเรียน การลงทะเบียนเรียน การเลือกวิชาเรียนและวิธีการเรียนให้เกิดผลสูงสุด
2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ระเบียบของสถาบันที่ควรรู้ เพื่อให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง
3. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ที่สถาบันจัดให้แก่นักศึกษา
4. เป็นสื่อกลางประสานความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างนักศึกษา ผู้บริหารและอาจารย์
5. ให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาที่มีปัญหาส่วนตัวและช่วยเหลือให้สามารถแก้ไข ตลอดจนพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านสังคม บุคลิกภาพ อารมณ์และจิตใจ

ดังนั้นสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา คือ การช่วยให้บุคคลผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจตนเอง รู้จักตนเองและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้มีความเจริญงอกงามอย่างตามวัยในการพัฒนาทุก ๆ ขั้นตอนของชีวิตต่อไปอย่างมีความสุข

6.3 ขอบข่ายของการให้คำปรึกษา

สำเนา ขจรศิลป์ (2530 : 7) ได้กล่าวถึงบริการให้คำปรึกษามี 3 ประเภทคือ

1. บริการให้คำปรึกษาด้านวิชาการ นิสิต นักศึกษา จะต้องปรับตัวให้เข้ากับการสอนของอาจารย์ บางคนต้องการความช่วยเหลือในเรื่องที่เกี่ยวกับทักษะในการศึกษาเล่าเรียน ความวิตกกังวลไม่มีสมาธิในการศึกษาเล่าเรียนไม่ชอบและไม่สนใจ ไม่มีความถนัดในการเรียนวิชาเหล่านั้น ผู้ให้คำปรึกษาต้องช่วยให้นิสิต นักศึกษาสามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ จะต้องมีการจัดให้ผู้มีความรู้ ความชำนาญด้านนี้ประจำ จัดให้มีแบบทดสอบ เพื่อใช้ทดสอบนักศึกษาเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพทั้งทางด้านความสนใจ ความถนัดความสามารถบริการข่าวสารด้านอาชีพ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและห้องสมุดอาชีพ
3. บริการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม นักศึกษาที่มีปัญหาทางด้านจิตใจ

จะขาดสมาธิในการศึกษาเล่าเรียน ทำให้ไม่สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทั่วไปเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ตั้งแต่ความวิตกกังวล ปัญหาครอบครัว ปัญหาที่เกี่ยวกับเพื่อน ปัญหาบุคลิกภาพของนักศึกษา

เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล (2533 : 382-384) กล่าวถึง บริการให้คำปรึกษามี 3 ประการคือ

1. บริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา โดยนักเรียนจะได้รับความช่วยเหลือเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างสิ่งที่จำเป็น ความใฝ่ฝันของนักเรียนทางด้านการศึกษากับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เขามีอยู่
2. บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ โดยนักเรียนจะได้รับความช่วยเหลือเพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพในอนาคต การวางแผนอาชีพและการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่งาน
3. บริการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม โดยนักเรียนจะได้รับความช่วยเหลือเพื่อให้ตระหนักถึงศักยภาพของตนเองการเข้าใจตนเองและยอมรับตนเอง การเผชิญปัญหาและการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ดี

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2525 : 8-9) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของปัญหาในการให้คำปรึกษาว่าครอบคลุมถึงปัญหาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาทางการศึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการศึกษา การวางแผนของชีวิตทางการศึกษา ซึ่งจะส่งผลสะท้อนถึงการประกอบอาชีพต่อไปในภายหน้า การเลือกวิชาเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของแต่ละคน
2. ปัญหาด้านอาชีพ จะช่วยให้ผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับอาชีพสามารถเข้าใจถึงโลกของงานให้ดียิ่งขึ้น เข้าใจถึงโอกาสในการเลือกประกอบอาชีพ การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตนเองตลอดถึงความสุขใจในการประกอบอาชีพ
3. ปัญหาทางด้านส่วนตัว จะช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษาสามารถปรับตัวได้ดีขึ้นในขณะที่ยังดำเนินชีวิตอยู่ในครอบครัว ในที่ทำงานหรือในโรงเรียน การให้คำปรึกษาทางด้านสังคมส่วนตัวสามารถช่วยให้บุคคลนั้นมีสุขภาพจิตที่ดี เข้าใจตนเองยอมรับตนเองและยอมรับผู้อื่นได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การทำงานร่วมกับผู้อื่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันเป็นการสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม

6.3.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ

6.3.1.1 ความหมายของการให้คำปรึกษาด้านวิชาการ

การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักศึกษาในด้านการศึกษา ได้แก่ การอธิบายลักษณะของหลักสูตร ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการขอเพิ่ม-ถอนรายวิชา และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของการวัดผล และช่วยให้นักศึกษาสำรวจตนเองมีเหตุผลในการเลือกวิชาเรียน มีผู้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาด้านวิชาการไว้ดังนี้

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2526 : 22) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาด้านวิชาการเป็นกระบวนการช่วยเหลือให้คำแนะนำด้านการศึกษาที่ช่วยให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาและครูผู้สอน ช่วยให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกเรียนได้ด้วยตนเองอย่างฉลาดและรอบคอบ

วัฒนา พัทธราวิช (2531 : 148) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาด้านวิชาการเป็นการบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ การเข้าศึกษาต่อ การเข้าใจหลักสูตร การเลือกวิชาที่เรียนระดับต่าง ๆ ของโรงเรียน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน และแนวทางในการปฏิบัติตนไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลในการเรียน

แอบเลย์ (Habley. 1981 : 45-50) ให้ความเห็นว่า การให้คำแนะนำทางด้านการศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาจะสามารถช่วยให้นักศึกษาบรรลุเป้าหมาย และสามารถช่วยสนับสนุนให้นักศึกษามีความมั่นใจในการเลือกแผนการเรียนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้จะช่วยนักศึกษาในการเลือกเรียนวิชาเอก วิชาโทและวิชาทั่วไป ตลอดจนช่วยให้นักศึกษาวางแผนด้านวิชาการดังกล่าวได้ตรงตามความสามารถและความสนใจของนักศึกษา และที่สำคัญที่สุดคือเป็นการท้าทายนักศึกษาให้มุ่งสู่ความสำเร็จระดับสูงสุดด้วย

จากความหมายการให้คำปรึกษาด้านวิชาการสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาด้านวิชาการเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักศึกษาในด้านความรู้ทางการเรียน ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและระดับต่าง ๆ เช่น ระดับการวัดผลประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับวรรณิ์ เสียงแจ้ว (2524 : 44) ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นงานเกี่ยวกับครูและงานเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนที่สถานศึกษาจัดขึ้น ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำนักศึกษาในเรื่องการเรียน การวางแผนการเรียนและการแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน

6.3.1.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านวิชาการ

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2526 : 22-23) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านวิชาการดังนี้

1. ช่วยให้นักศึกษาได้รู้จักวางแผนการเรียนอย่างสมเหตุสมผล
2. ช่วยให้นักศึกษาได้พิจารณาตรวจสอบตนเองในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความสามารถ ความถนัดทางการเรียน และความสนใจในการเรียน
3. ช่วยให้นักศึกษารู้จักประมาณความสามารถในเรื่องการศึกษาต่อ

วัฒนา พัทธราวิช (2531 : 152) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการปรึกษาด้านวิชาการดังนี้

1. ช่วยทำให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเองในการเลือกวิชาเรียน
2. ช่วยทำให้บุคคลรู้จักโลกทางการศึกษามากยิ่งขึ้น
3. ช่วยทำให้บุคคลได้มีพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจและสติปัญญาทางการเรียน ออกกำลังกายพร้อม ๆ กัน ช่วยทำให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสถานที่เรียนได้เป็นอย่างดี

6.3.2 การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

6.3.2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ เป็นการให้บริการแก่นักศึกษา ช่วยให้นักศึกษาได้รู้จักคิด และตัดสินใจการเลือกประกอบอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 89) กล่าวว่า เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้พัฒนาความเข้าใจตนเองและโลกของงานตลอดจนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาทางอาชีพ และดำเนินการตามโครงการประกอบอาชีพของตนได้

พรณี เกษกมล (2532 : 9) อธิบายความหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพว่าเป็นบริการที่ช่วยให้บุคคลปรับตัวเข้ากับอาชีพได้ถูกต้องและเหมาะสม

จากความหมายที่กล่าวไว้สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นการช่วยให้บุคคลที่มารับคำปรึกษาได้เข้าใจตนเอง สามารถคิดและตัดสินใจในการเลือกอาชีพให้เหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและตลาดแรงงานได้อย่างถูกต้อง สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับเครเมอร์ (Kramer. 1987 : 26) กล่าวว่า นักศึกษาอยู่ในชั้นปีสุดท้ายสมควรจะได้รับข้อมูลในเรื่องที่เกี่ยวกับการเตรียมตัวต้อนรับความสำเร็จ เพื่อที่จะนำไปสู่โลกแห่งการทำงานหรือการศึกษาต่อ ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่นักศึกษาระดับนี้เป็นพิเศษ

6.3.2.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

วัฒนา พัทธราวิช (2531 : 198) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพดังนี้

1. เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความคิดและกล้าตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพ
2. เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองและเข้าใจโลกของอาชีพ
3. เพื่อช่วยลดปัญหาในการว่างงานให้ลดน้อยลง
4. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ประกอบอาชีพที่สุจริตและมีนิสัยรักการทำงาน มีทัศนคติต่ออาชีพต่าง ๆ

6.3.3 การให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม

6.3.3.1 ความหมายของการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2526 : 29) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นบริการชนิดหนึ่งที่ใช้ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาหรือบุคคลอื่น ๆ ให้รู้จักและเข้าใจถึงเอกลักษณ์ของตนเองรวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว

ผกา บุญเรือง (2528 : 180) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ให้นักศึกษารู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อมและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมโดยคำนึงถึงบุคลิกภาพ นิสัยใจคอ การแต่งกาย มารยาทในการเข้าสังคม เพื่อที่จะประพฤติปฏิบัติตามแบบของสังคมนั้น ๆ

การให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคมเป็นบริการที่ช่วยให้นักศึกษาหรือบุคคลได้เข้าใจและรู้จักตนเองในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รู้จักมารยาทอันดีงามเพื่อที่จะปรับตัวให้เข้าสังคมได้

6.3.3.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2526 : 30) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคมดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักตนเอง ปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของตน
2. ช่วยเตรียมนักศึกษาให้มีความพร้อมที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดี สมบูรณ์แบบทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ

ผกา บุญเรือง (2528 : 180) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคมดังนี้

1. เพื่อมุ่งส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ
 2. เพื่อส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี
- วัฒนา พัทธราวิช (2531 : 197) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคมไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น รู้แนวทางในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข
2. รู้หลักปฏิบัติที่จะหลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ดิตยาเสพติด เล่นการพนัน

3. รู้จักวิธีรักษาสุขภาพอนามัยให้สมบูรณ์มีจิตใจที่แจ่มใสอยู่เสมอ

6.3.4 บริการให้คำปรึกษาในระดับอุดมศึกษา

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาหลายแห่งได้ตระหนักในความสำคัญของการบริการให้คำปรึกษา จึงได้จัดให้มีบริการด้านนี้เพื่อให้บริการแก่นักศึกษา บริการให้คำปรึกษาประกอบด้วย นักแนะแนวหรือผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในด้านจิตวิทยาและการให้คำปรึกษา โดยมีวัตถุประสงค์มุ่งช่วยเหลือนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและระบบการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
2. เพื่อช่วยให้นักศึกษารู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจสภาพแวดล้อมของตนเองและยอมรับตนเองได้
3. เพื่อช่วยให้นักศึกษาพัฒนาความสามารถในการเลือก การตัดสินใจตลอดจนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
4. เพื่อช่วยให้นักศึกษาเข้าใจความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง

5. เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลที่มีความสมบูรณ์

นอกจากนี้แล้ววิลเลียมสัน (ชัยวัตร หมุนวล. 2544 : 19 ; อ้างอิงจาก Williamson. 1916 : 80) ได้อธิบายไว้ว่า บริการแนะแนวและให้คำปรึกษาจะสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาของนิสิต นักศึกษาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เงินยืมและเงินทุนอุดหนุน การปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต นักศึกษา อีกทั้งยังช่วยเหลือนิสิตในด้านการเลือกเป้าหมายของอาชีพ การเลือกวิชาเรียนได้อย่างถูกต้อง

ดังนั้นการจัดบริการให้คำปรึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงต้องจัดบริการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาตามสภาพของปัญหา ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้ (ปราณี เถกิงพล. 2515 : 76-77 ; สำเนาฯ ขจรศิลป์. 2537 : 276-277)

1. ปัญหาที่เกี่ยวกับการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาโดยทั่วไปได้แก่ การขาดทักษะการเรียนรู้ เช่น การไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ ปัญหาการแบ่งเวลาไม่เหมาะสม การขาดทักษะการจดบรรยาย และความวิตกกังวลในการสอบ

2. ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ได้แก่ การขาดความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ การไม่ได้วางแผนการศึกษาเพื่อการเลือกอาชีพที่เหมาะสมตามความสามารถและความถนัดของตน

3. ปัญหาส่วนตัวและสังคม ได้แก่ ปัญหาการไม่สามารถปรับตัวให้กับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ความเครียด ความวิตกกังวล ปัญหาจากครอบครัวและปัญหาด้านการเงิน

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามที่ได้กล่าวมา จะเห็นได้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องดำเนินบทบาทในหลายด้าน หลายหน้าที่ ภาระของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นภาระหน้าที่ของความเป็นครูอย่างแท้จริง เพราะเป็นการให้ชีวิตจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์แก่นักศึกษา ดังนั้นบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นบทบาทที่ขาดไม่ได้สำหรับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพราะหากขาดส่วนนี้ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไปก็จะมีแต่เพียงความรู้ แต่ขาดการฝึกฝนประสบการณ์ เพื่อให้บุคลิกภาพและคุณธรรมที่เหมาะสม ดังนั้นกระบวนการพัฒนานักศึกษาให้จบออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องอาศัยบทบาทและกระบวนการของอาจารย์ที่ปรึกษาหลาย ๆ ด้านประกอบกัน

7. การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถานศึกษา

การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกิดขึ้นจากความเชื่อที่ว่า “ในการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตาม ผู้เรียนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่กระบวนการศึกษาจะต้องนึกถึง” (สมน อมรวิวัฒน์. 2518 : 120) ดังนั้นเมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาจะต้องปรับตัวเองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง ความยุ่งยากซับซ้อนและปัญหาต่าง ๆ นักศึกษาจึงต้องการผู้ให้คำ

ปรึกษาแนะนำ การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา จึงมีความสำคัญเพราะเป็นการช่วยเหลือ นักศึกษาแนะแนวทางการศึกษาและแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษาประสบความสำเร็จในการ ศึกษาเล่าเรียน ซึ่งการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละสถาบันย่อมมีความแตกต่างกัน ไป แต่ส่วนใหญ่จะมีการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญดังนี้

7.1 ด้านวิชาการ

การปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการนั้น สุมณ อมรวิวัฒน์ (2518 : 25) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ว่า เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษารับนักศึกษาเข้ามาอยู่ในความ ดูแลแล้ว งานอันดับแรกที่จะต้องช่วยเหลือนักศึกษา คือ การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ ได้แก่

1. การเลือกสายวิชาเรียนและการลงทะเบียนเรียน อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่รับ ผิดชอบในการอธิบายลักษณะของหลักสูตร การแนะนำวิธีการกรอกบัตรลงทะเบียนให้ถูกต้อง ฝึกการอ่านเลขรหัสรายวิชา
 2. การเพิ่มและถอนรายวิชาเรียนในรายวิชาต่าง ๆ เมื่อนักศึกษาเรียนไปได้สักระยะ หนึ่งเพื่อปรับให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของนักศึกษา
 3. การวัดผลการเรียนในแบบหน่วยกิต การจัดหลักสูตรในแบบหน่วยกิตนั้นทุกวิชา มี ความสำคัญเท่าเทียมกันหมดจะต่างก็แต่จำนวนหน่วยกิตเท่านั้น อาจารย์ที่ปรึกษาต้อง แนะนำให้นักศึกษาเอาใจใส่การเรียนทุกวิชา และคำนึงเสมอว่าการวัดผลอาจเกิดขึ้นได้เสมอ ไม่ใช้การสอบประจำภาคเท่านั้น
 4. วิธีการเรียนและการแก้ปัญหการเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำวิธีการเรียน การค้นคว้า การจัดเวลาเรียนให้นักศึกษาได้ทราบตั้งแต่ต้น และหมั่นสอบถามปัญหาการเรียน ของนักศึกษาอยู่เสมอ พร้อมทั้งให้คำแนะนำตามสภาพที่เป็นจริงและถูกต้อง
- สำเนาวิ ขจรศิลป์ (ม.ป.ป. : 3) กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการดังนี้
1. ให้การปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรและการเลือกวิชาเรียน
 2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนวิชาเรียน
 3. ควบคุมการลงทะเบียนให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ
 4. ให้คำปรึกษาแก่นิสิต นักศึกษา เพื่อเลือกวิชาเอก-โท และการวางแผนการศึกษาให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 5. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียน การค้นคว้าและติดตามผลการเรียนของนิสิต นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
 6. ทักท้วงการลงทะเบียนบางวิชา เมื่อพิจารณาเห็นว่าการลงทะเบียนวิชานั้น ๆ ไม่เหมาะสม
 7. ให้คำปรึกษาแนะนำหรือตักเตือนเมื่อผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาต่ำลง
 8. ให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือ นิสิต นักศึกษาเพื่อการแก้ไขอุปสรรคปัญหาใน การเรียนวิชาต่าง ๆ
 9. ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดค่าคะแนนระดับเฉลี่ยของนิสิตนักศึกษา

10. ให้การปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับสูง

กรมอาชีวศึกษา (2524 : 151) มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษา ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ไว้ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาแนะนำการทำและตรวจสอบหลักฐานสัญญาการเป็นนักเรียนนักศึกษา
2. ประชุมนิเทศนักเรียน นักศึกษาในความรับผิดชอบในด้านการเรียน ความประพฤติ ระเบียบวินัยและข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษา รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่นักเรียน นักศึกษาจะเข้าไปขอความช่วยเหลือ
3. ให้ความเห็นชอบแก่นักเรียน นักศึกษา ในการลงทะเบียนรายวิชา(ลงทะเบียนเรียนและหรือลงทะเบียนสอบเทียบความรู้หรือประสบการณ์) การขอเปลี่ยน ขอเพิ่มและขอถอนรายวิชา
4. ให้คำปรึกษาและให้ความเห็นชอบในการขอผ่อนผันชำระเงินค่าลงทะเบียนรายวิชาของนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ
5. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การคำนวณหาค่าธรรมเนียมเฉลี่ยแก่นักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ
6. แนะนำหาทางป้องกันและติดตามนักเรียนที่ขาดเรียน
7. เสนอความคิดเห็นและข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดรายวิชาในการลงทะเบียนแต่ละภาคเรียน
8. ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองพร้อมทั้งรายงานการเรียน และพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ผู้ปกครองทราบ
9. ประสานงานกับแผนกวิชาหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้อง

7.2 ด้านอาชีพ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านอาชีพ มีความสัมพันธ์กับชีวิตแทบทุกด้าน ซึ่งสำเนา ขจรศิลป์ (2529 : 92) กล่าวว่าอาชีพเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตของบุคคล บุคคลจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เมื่อบุคคลได้ประกอบอาชีพที่สอดคล้องหรือเหมาะสมกับความสนใจ ความถนัดและความสามารถของตนเกี่ยวกับการปฏิบัติการให้คำปรึกษาด้านอาชีพนั้น สำเนา ขจรศิลป์ (2530 : 8-9) กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านอาชีพไว้ดังนี้

1. ช่วยให้นักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้งทุกด้านคือ สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจและอุปนิสัยใจคอว่าเหมาะสมกับงานหรืออาชีพใด
2. ช่วยให้นักศึกษารู้จักและเข้าใจโลกของงานอาชีพต่าง ๆ และองค์ประกอบของงาน ได้แก่ ลักษณะของงานอาชีพ คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ เงินเดือนหรือรายได้ ความมั่นคงในงาน โอกาสก้าวหน้าในงาน สภาพปัจจุบันและแนวโน้มของตลาดแรงงานในอนาคตสำหรับงานอาชีพต่าง ๆ
3. ช่วยให้นักศึกษารู้จักเลือกและตัดสินใจเลือกงานอาชีพอย่างฉลาดถูกต้องเหมาะสม

กับอัตภาพ

4. ช่วยให้นักศึกษารู้จักตัดสินใจเลือกอย่างฉลาดในการเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาและประกอบวิชาชีพต่าง ๆ

5. ช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกลักษณะของตนให้เหมาะสมกับงานอาชีพ เช่น ความอดทน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความตรงต่อเวลา

6. ช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสสัมผัสกับงานอาชีพด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับวัย

7. ช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับงานอาชีพ จนประสบผลสำเร็จและมีความสุขในงานอาชีพของตน

7.3 ด้านส่วนตัวและสังคม

การให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม เป็นการให้คำปรึกษานอกเหนือจากทางด้านการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาที่มีปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมรวมทั้งการอบรมความประพฤติ เพราะองค์ประกอบเหล่านี้มีผลต่อการเรียนทั้งสิ้น ซึ่งประชุมสุข อ้าวอ้าว (2523 : 158-159) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาต้องช่วยแก้ปัญหา นักศึกษาทั้งทางด้านการส่วนตัวและทางด้านการวิชาการ

สำเนา ขจรศิลป์ (2530 : 3-8) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านบริการและพัฒนา นักศึกษาดังนี้

1. ให้การแนะนำเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับและบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและชุมชน
2. ให้การปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาสังคม ได้แก่ ปัญหาการปรับตัวในสังคม ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต
3. ให้การปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ ความประพฤติและจริยธรรม
4. ให้การแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต นักศึกษา
5. พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนิสิต นักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ
6. ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือและ
7. เพื่อประโยชน์ของนิสิต นักศึกษา
8. กำหนดเวลาให้นิสิต นักศึกษา เข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาแนะนำอย่างสม่ำเสมอ
9. สร้างสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีระหว่าง นิสิต นักศึกษา อาจารย์และมหาวิทยาลัย
10. ให้การรับรองนิสิต นักศึกษา เมื่อต้องการนำไปแสดงแก่ผู้อื่น
11. ป้อนข้อมูลย้อนกลับมายังผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ
12. ชี้แจงให้นิสิต นักศึกษา เข้าใจหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาและหน้าที่ของนิสิต นักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

13. ในกรณีที่นิสิต นักศึกษา แต่งกายไม่เรียบร้อยหรือมีความประพฤติไม่เหมาะสม อาจารย์ที่ปรึกษาต้องตักเตือน

กรมอาชีวศึกษา (2534 : 151) ได้มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านเกี่ยวกับส่วนตัวและสังคมดังนี้

1. ปฐมนิเทศนักเรียน นักศึกษาในความรับผิดชอบในด้านความประพฤติ ระเบียบวินัยและข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษา รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่นักเรียน นักศึกษาจะเข้าไปขอความช่วยเหลือ

2. จัดทำ เก็บ รวบรวมประวัติ ข้อมูลการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อเป็นข้อมูลในการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ

3. ติดตามช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนในแต่ละระดับแก่นักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ

4. ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองพร้อมทั้งรายงานพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ผู้ปกครองทราบ

5. ให้คำแนะนำตักเตือน ดูแลแก้ไขและปรับปรุงความประพฤติของนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ

วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน (2544 : 5) ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้

1. พบนักเรียนวันละ 1 ครั้ง เป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดูแลนักเรียน นักศึกษาขณะร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง

2. ศึกษาระเบียบ กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างละเอียด เพื่อให้คำแนะนำ ตักเตือนแก่นักเรียน นักศึกษาที่ประพฤติไม่เหมาะสมหรือประพฤติดีระเบียบต่าง ๆ เป็นการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

3. ติดต่อกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดและรายงานความประพฤติ สุขภาพและอื่น ๆ ให้ผู้ปกครองทราบอยู่เป็นประจำ

4. มีแผนการเรียน ตารางเรียน ห้องเรียน สถานที่ฝึกปฏิบัติ พร้อมชื่ออาจารย์ผู้สอนของนักเรียน นักศึกษาทุกคน ปฏิทินของสถานศึกษา คู่มือนักเรียนนักศึกษา

5. ส่งเสริมความดี ความสามารถและคุณธรรมของนักเรียน นักศึกษา โดยการให้ข้อคิดเห็น อบรมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาได้ปฏิบัติเป็นนิสัย

6. ติดตามนักเรียน นักศึกษาที่ขาดเรียนทันที

7. หาโอกาสไปเยี่ยมบ้านเพื่อพบผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

8. ให้ความเห็นในการออกหนังสือรับรองความประพฤติ ประวัติดีเด่น ความสามารถ

พิเศษ

9. ปรึกษาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยกันแก้ไขเมื่อมีปัญหา หรือหาทางป้องกันก่อนเกิดปัญหา

10. จัดทำแฟ้มประวัตินักเรียน นักศึกษาในความรับผิดชอบทุกคน

11. เป็นที่ปรึกษาในการจัดทำ Portfolio ของนักเรียน นักศึกษา

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า หน้าที่ของอาจารย์ในสถาบันการศึกษาประการสำคัญที่จะต้องปฏิบัติคือ การให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ในด้านการเรียน การเลือกอาชีพและอื่นๆ ที่นักเรียน นักศึกษามาขอคำปรึกษาทั้งนี้ เพราะว่า ผู้ประกอบอาชีพครูจะถูกมอบหมายจากสังคมให้รับผิดชอบ การสั่งสอนและอบรมนักเรียน นักศึกษา ให้มีความรู้ทางวิชาการ เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ และเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เพื่อเขาสำเร็จออกไปเป็นเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมในสังคม รวมทั้งการอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

8. ปัญหาของนักศึกษา

การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นการเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพ การให้คำปรึกษาในระดับนี้จึงมีความสำคัญเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัย เพราะนักศึกษาอาจจะต้องพบกับปัญหาด้านต่าง ๆ ขณะที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ซึ่งวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 15-22) ได้จำแนกปัญหาของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่านิยมการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นค่านิยมที่คนในครอบครัวและสังคมย้าให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจว่า ปริญญาบัตรเป็นสิ่งที่มีความหมาย มีความสำคัญต่อชีวิตในอนาคต การมุ่งสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงอาจมิได้ตระหนักในความสามารถ ความสนใจ ความตั้งใจ ตลอดจนความมุ่งมั่นหมายของชีวิตของตน ทำให้เป้าหมายไม่สามารถเล่าเรียนได้

2. ความผิดหวังต่อสภาพหลังการคัดเลือก นักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่อยู่ในสภาพไม่พึงพอใจต่อสถาบันที่สอบคัดเลือกได้ ความไม่ชอบทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างดูยาก ปรับตัวไม่ได้ จึงมีผลกระทบต่อการศึกษาและชีวิตของนักศึกษาเหล่านั้น

3. การขาดจุดมุ่งหมายของชีวิต เป้าหมายของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในวงจำกัด เมื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาก็ไม่สามารถกำหนดแผนการทำงานหรือการศึกษาต่อในอนาคต จึงทำให้หลายคนประสบความผิดหวัง

4. ขาดการแนะแนวด้านการอาชีพ นักศึกษาในปัจจุบันมีข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาและอาชีพน้อย จึงไม่สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องว่าควรเลือกศึกษาวิชาชีพใด

5. ปัญหาการเงิน มีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายขณะศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพราะบางคนมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้ง ๆ ที่ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียเล่าเรียนได้ ทำให้นักศึกษากลุ่มนี้เกิดความคับข้องใจ เป็นห่วงกังวลเนื่องจากไม่มีเงินค่าหน่วยกิต หรือบางครั้งมีเงินไม่พอสำหรับค่าอาหารกลางวัน

6. ปัญหาครอบครัวนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิตแล้ว หรือครอบครัวที่บิดามารดาแยกกันอยู่ สภาพครอบครัวที่สูญเสียผู้อุปการะหรือหลักในชีวิตไป อาจทำให้นักศึกษาเกิดความว้าเหว่ ว้าวุ่น คับข้องใจ ไม่มีผู้ให้คำปรึกษาหรือขอความเห็นในการแก้ปัญหาบางประการได้

7. ปัญหาสุขภาพ นักศึกษาแทบทุกคนมีปัญหาส่วนตัวติดตามมา เมื่อเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษา เช่น ปัญหาด้านสุขภาพนักศึกษามักจะเป็นหรือเคยเป็นโรคทางเดินอาหาร ปวดท้อง ท้องไม่ปกติ โรคกระเพาะ โรคหัดหรือแพ้อากาศอยู่เสมอ ส่วนใหญ่นักศึกษาไม่ค่อยมีเวลาออกกำลังกาย สุขภาพจึงมักไม่ดีทำให้เป็นโรคต่าง ๆ ได้ง่าย นักศึกษาบางคนมีปัญหาทางจิตเป็นโรคเครียดสูง มีจิตกังวลในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งอาจเนื่องมาจากความวิตกกังวลเรื่องการเรียน การปรับตัว ปัญหาครอบครัวหรือปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ

8. ปัญหาการเรียน เนื่องจากการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาพยายามหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้า รู้จักใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกต ชักถาม จดจำ สืบค้น ปฏิบัติจริงและจากการอ่าน การเรียนระดับนี้นักศึกษาจึงต้องรู้จักขวนขวายฝึกตนเอง สร้างวินัยในตนเอง การจัดการเรียนค่อนข้างเป็นอิสระ จึงเป็นเหตุให้หลายคนที่ไม่รู้จักบังคับใจตนเองเกิดการขาดเรียน ประกอบกับขณะที่เรียนจดคำบรรยายไม่ทัน ไม่รู้จักสาระสำคัญของเนื้อหา ไม่ทราบวิธีทำรายงานที่ถูกต้อง เวลาสอบก็เคยชินกับข้อสอบแบบเลือกตอบ เมื่อให้เขียนคำอธิบาย ยกตัวอย่างวิเคราะห์ ตีความ หรือให้เหตุผลก็ไม่อาจทำได้ ผลการสอบส่วนใหญ่ในชั้นปีที่ 1 จึงมักจะสอบตกกันเป็นส่วนมากและเมื่อได้คะแนนไม่ดียิ่งเกิดความท้อถอยมากขึ้น เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน เบื่อการฟังคำบรรยายไม่มีกำลังใจศึกษาค้นคว้าหรือเกิดแรงจูงใจให้อยากเรียน อาจนำมาซึ่งความคับข้องใจจนกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่แก้ไขยากหรือแก้ไขไม่ได้

อาภา ถนัดช่วง (สุรัชย์ แยมทิม. 2542 : 30 ; อ้างอิงจาก อาภา ถนัดช่วง. 2537 : 21-23) กล่าวถึงแนวโน้มและปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดมากขึ้นดังนี้

1. ปัญหาด้านการศึกษา การศึกษายังมีปัญหาทั้งในปริมาณและคุณภาพ การเร่งรัดพัฒนาจะไม่ประสบผลสำเร็จถ้าไม่เข้าใจสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเริ่มตั้งแต่การสร้างค่านิยมที่ถูกต้องในการศึกษา การคัดเลือกและการช่วยให้คนได้เรียนตามความถนัดและความพร้อมของแต่ละบุคคล การปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนที่เน้นทั้งความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติ

2. ปัญหาด้านอาชีพและการทำงาน ได้แก่ ปัญหาการประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสม และการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ควรช่วยเหลือบุคคลในด้านการวางแผนอาชีพ การเตรียมตัวเข้าสู่งาน การสมัครงาน การปรับตัวและพัฒนาตนเองในการทำงาน

3. ปัญหาด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต เนื่องจากสภาพแวดล้อมทั้งกายภาพและจิตใจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่แน่นอน เฝือกกับมลพิษทางสิ่งแวดล้อม ความไม่เป็นธรรมในสังคม เหล่านี้ล้วนสร้างความเครียดและความกดดันตลอดเวลา ทำให้มีผลกระทบต่อ

สุขภาพกาย สุขภาพจิต การช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยไม่สูญเสียความสมดุลซึ่งจะนำไปสู่การล้มป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

4. ปัญหาด้านสังคมและค่านิยมของคน การพิจารณาเลือกค่าความนิยมและวัฒนธรรมที่เหมาะสม จำเป็นต้องมีการให้คำปรึกษาเพื่อให้บุคคลได้พิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง และผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นแก่ทุกฝ่ายทั้งกับตนเองและผู้อื่น และปัญหาค่านิยมยังส่งผลกระทบต่อปัญหาสังคมอื่น ๆ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการให้คำปรึกษาในด้านครอบครัว เพื่อยกระดับจิตใจ วุฒิภาวะให้อยู่ในระดับที่มีคุณภาพเพียงพอสำหรับความเป็นมนุษย์

ในด้านปัญหาของนักศึกษาสายอาชีพนั้น วลีวรรณ ศรีเตชะวิวัฒน์ (2536 : 78) ได้ทำการวิจัยและพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือ มีปัญหามากในเรื่อง บรรยากาศห้องเรียนไม่เหมาะสม ทำความเข้าใจกับเนื้อหาและอ่านหนังสือได้ช้า ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน ไม่ได้รับความยุติธรรมในการให้เกรดหรือคะแนนจากผู้สอน และผลการวิจัยของเบญจมา สุทธะพินทุ (2536 : 66) ที่ศึกษาสาเหตุการสูญเปล่าทางการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ : กรณีศึกษาวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยศึกษาในสองลักษณะคือ การสำเร็จช้ากว่ากำหนด และการออกกลางคัน พบว่า การสูญเปล่าทางการศึกษาเกิดจากนักศึกษาปรับตัวเข้ากับการเรียนในวิทยาเขตไม่ได้ และไม่ชอบเรียนในแผนกวิชาที่ไม่สมัครใจ ปัญหาอื่น ๆ ที่แตกต่างออกไป เช่น ผลงานวิจัยของ ดิเรก สุวรรณฤทธิ์ (2534 : 98) ที่พบว่า การออกกลางคันของนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ เกิดจากการที่มีวัสดุฝึกงานไม่เพียงพอ ขาดที่ปรึกษาด้านการเรียน ความรู้ที่ได้รับไม่สัมพันธ์กับการประกอบอาชีพ ห้องปฏิบัติงานและห้องเรียนไม่เพียงพอ และไม่พอใจต่อผลการเรียน

วัฒนา พัทธราวิช (2531 : 200-201) ได้กล่าวถึงปัญหาของผู้ที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาที่พบดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา การเลือกวิชาเรียน ความสับสนของหลักสูตร ปัญหาการอ่านหนังสือแล้วจับใจความไม่ได้ การเรียนในชั้นอุดมศึกษาจำเป็นต้องจัดแบ่งเวลาเรียนให้ถูกต้อง บุคคลที่ผ่านการศึกษามาจนถึงชั้นอุดมศึกษาจำนวนไม่น้อย ต้องสอบตกและประสบความล้มเหลวในการศึกษา ทำลายอนาคตของตนเองไปในที่สุด

2. ปัญหาส่วนตัวและสังคม เนื่องมาจากปัญหาในวัยเด็ก หรือสภาพแวดล้อม เช่น การขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา การแตกร้างภายในครอบครัว ปัญหาการอยู่ร่วมกันภายในสังคมเดียวกัน สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัญหาอันเป็นอุปสรรคเกี่ยวกับการปรับตัว

3. ปัญหาด้านอาชีพ การประกอบอาชีพย่อมมีแนวทางที่จะไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในชีวิต อาชีพถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตที่จะเป็นเครื่องตัดสินและชี้ว่าบุคคลนั้นประสบความสำเร็จในชีวิต

4. ปัญหาการเลือกคู่ครอง ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่สำหรับวัยนี้ การเลือกบุคคลที่คิดว่า

เหมาะสมกับตนเองให้มากที่สุด การให้คำปรึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือเมื่อมีผู้มีปัญหาขอรับคำปรึกษา การให้แนวความคิดที่ดีจะช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิต

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่า นักศึกษาต่างมีปัญหที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรให้ความสนใจศึกษา เพื่อจะได้ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาได้อย่างเหมาะสม

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มนต์ชัย เทียนทอง (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ ได้สรุปหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษานอกจากทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ ทางด้านวิชาการ ด้านสวัสดิการหรือปัญหาส่วนตัวแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้การดูแล อบรมความประพฤติเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเรื่องอื่น ๆ เท่าที่จะกระทำได้ ให้การประสานงานกับหน่วยงานอื่นในสถาบัน รวมทั้งเป็นสื่อกลางระหว่างผู้บริหาร คณาจารย์และนักศึกษาอีกด้วย

นพดล เตชะวาทกุล (2539 : ก) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความเห็นว่าการใช้บริการจากอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและแผนการเรียน แนวทางการปฏิบัติและการแก้ปัญหาทางการเรียน

วิโรจน์ ว่องวรานนท์ (2539 : ก) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะและหน้าที่ที่ควรปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับมากในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียงลำดับดังนี้ การให้คำปรึกษาด้านการเรียน การวัดผล ประเมินผล หลักสูตรแผนการเรียน ให้กำลังใจและส่งเสริมตามความถนัด ความสนใจ การเลือกและลงทะเบียนรายวิชา นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง ในเรื่องการติดตามช่วยเหลือ การขอผ่อนผันชำระค่าลงทะเบียน และการชี้แจงให้สวัสดิการในวิทยาลัย

สุรัชย์ แยมทิม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. นักเรียนชายและหญิงเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการศึกษาเรื่องที่ปฏิบัติที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความรู้เกี่ยวกับการนับเวลาเรียนเพื่อสิทธิในการสอบ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการชำระเงินค่าลงทะเบียน ให้คำแนะนำการขอทุนการศึกษาหรือกู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อการศึกษา ส่วนการปฏิบัติที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ

ระบบทวิภาคี รองลงมาคือด้านส่วนตัวและสังคม เรื่องที่ปฏิบัติที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของวิทยาลัย กิจกรรมชมรมต่าง ๆ ส่วนการปฏิบัติที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การให้คำแนะนำในเรื่อง การจัดหาที่พัก การปฏิบัติตัวเมื่ออยู่ในหอพัก ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ด้านอาชีพ เรื่องที่ปฏิบัติที่มีคะแนนสูงสุดคือ ให้คำแนะนำเรื่องการปฏิบัติตัวในการทำงานกับสถานประกอบการ ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ส่วนการปฏิบัติที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพในตลาดแรงงาน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันในด้านการศึกษาและด้านส่วนตัวและสังคม ส่วนในด้านอาชีพนักเรียนมีความคิดเห็นไม่มีความแตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน ที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นด้านการศึกษา ด้านอาชีพและด้านส่วนตัวและสังคมแตกต่างกัน

อิสสรหัช โชติกเสถียร (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนะต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษารวม 4 ด้าน คือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษาพบว่า มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก

2. นักศึกษามีความต้องการต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. นักศึกษาที่เรียนอยู่ในคณะและชั้นปีต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับมากอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความต้องการด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษาแตกต่างกัน ส่วนด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับศึกษานั้นไม่แตกต่างกัน

วิสูตร จำเนียร (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรีพบว่า การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรีอยู่ในระดับมาก

3 ด้านคือ ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษาและด้านวิชาชีพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ข้อที่ควรปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษามากที่สุดคือ ด้านการศึกษา ได้แก่ การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่เรียน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนานักศึกษาควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแต่งกายของนักศึกษา ส่วนด้านสวัสดิการควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับเงินทุนกู้ยืมของรัฐบาล ด้านวิชาชีพ ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาระดับสูงขึ้นไป

ธัญพร บุษปฤกษ์ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรพบว่า นักศึกษาที่มีเพศ ชัณปี แผนกวิชา วิทยาเขต คณะเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยในต่างประเทศที่นำมาอ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่

สติคเคิล (Stickle. n.d.) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพในการให้คำปรึกษาของอาจารย์ ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ระหว่างความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในหัวข้อคำถาม

1. การพูดคุยเรื่องการวางแผนการศึกษาทั่วไป
2. การให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านวิชาการ
3. การช่วยแก้ไขปัญหส่วนตัว
4. การช่วยสำรวจอาชีพรวมทั้งการวางแผนเพื่อการศึกษาต่อ

ส่วนการจัดตารางเรียนหรือกำหนดเวลาเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นอกจากนี้อาจารย์ได้ให้ทัศนะเรื่องประสิทธิภาพการให้คำปรึกษาอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าเกณฑ์ของนักศึกษา

เวเนอร์และครูปกา (Vener and Krupka. n.d.) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวอาชีพกับนักศึกษาที่เข้าใหม่ในระดับอุดมศึกษา โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาทางวิชาการและกลุ่มผู้ให้การแนะแนวอาชีพ จำนวน 36 คน รวมผู้ช่วยคณบดี ผู้อำนวยการศูนย์การให้คำปรึกษาและศูนย์แนะแนว ณ มหาวิทยาลัยมิชิแกน พบว่า

1. ผู้ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ไม่ได้รับการยอมรับและขาดการให้กำลังใจหรือสิ่งตอบแทน นอกจากนั้นจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษา
2. ขาดการประสานงานในการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวอาชีพ
3. ขาดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลโครงการที่แน่นอน

โคสลอฟฟ์ (Kozloff. n.d.) ได้ศึกษาการให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาทางวิชาการว่าจะใช้ทรัพยากรทางการให้คำปรึกษาอย่างไร จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพ และก่อประโยชน์ให้มากที่สุดแก่นักศึกษา ซึ่งการวิเคราะห์ได้ใช้นักศึกษาที่ศูนย์กลาง แล้วถามนักศึกษาว่าต้องการอะไรจากการให้บริการด้านการปรึกษา พวกเขาชอบระบบการบริการช่วยเหลือแบบใด แล้วประเมินความต้องการพร้อมทั้งศึกษาความคิดเห็น เรื่องกระบวนการให้คำปรึกษาของนักศึกษา ณ มหาวิทยาลัยของนอร์ทเทิร์นโคโลราโด ในปี 1982 พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่มี

ชั่วโมงในการให้คำปรึกษาสม่ำเสมอ และให้เวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษา แต่เรื่องความเหมาะสม ทักษะการให้ข้อมูลและคุณสมบัติทั้งหลายของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับไม่ดี แสดงว่าปัจจัยที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการให้คำปรึกษาแก่ทุกคน

ในปี 1985 โคสลอฟฟ์ (Kozloff, n.d.) ได้ศึกษาความคิดเห็นนักศึกษาเพื่อถามถึงหน้าที่ที่สำคัญที่สุดในการให้คำปรึกษา และนักศึกษาต้องการให้ใครเป็นผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา จากนักศึกษา 147 คน พบว่ากว่า 50% เห็นว่า หน้าที่ที่สำคัญที่สุดคือ ต้องการให้ที่ปรึกษาทำหน้าที่แนะนำวิชาที่จำเป็นต้องเรียนเพื่อทำให้จบการศึกษา และการหางานทำ ส่วนความต้องการให้ใครทำหน้าที่ให้คำปรึกษา พบว่า ต้องการให้อาจารย์ประจำคณะทำหน้าที่ช่วยเหลือในการเลือกวิชาเรียน ให้อาจารย์ฝ่ายแนะแนวทำหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำเรื่องการประกอบอาชีพ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยเหลือปัญหาส่วนตัว และคนอื่น ๆ ช่วยเรื่องน่าสนใจและความสามารถอื่น ๆ

จะเห็นได้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาในการผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัวเข้ากับสังคม การเข้าร่วมกิจกรรม การวางแผนและการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ถ้าสถาบันการศึกษาใดให้ความสนใจ เอาใจใส่พัฒนาระบบงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างดี จะส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตเป็นอย่างมากกับทั้งยังช่วยให้งานบริหารงานวิชาการ งานกิจการนักศึกษาและงานอื่น ๆ ของสถาบันมีความคล่องตัว ลดปัญหาต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาลงไปได้มาก ซึ่งถ้าสถาบันการศึกษาใดปราศจากปัญหาหรือปัญหาต่าง ๆ ลดน้อยลง ย่อมมีเวลาและพลังเพิ่มขึ้นในการสร้างสรรค์พัฒนาสถาบัน จึงอาจกล่าวได้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของสถาบันการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว่าดังรายละเอียดตามลำดับต่อไปนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 638 คน สาขาวิชาการตลาด จำนวน 551 คน สาขาวิชาการเลขานุการ จำนวน 69 คน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 161 คน สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม จำนวน 92 คน และสาขาวิชาธุรกิจประกันภัย จำนวน 53 คน รวมทั้งสิ้น 1,564 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ใน 6 สาขาวิชา จำนวน 319 คน ที่ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจิจและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของสาขาวิชา และสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาจำแนกตามสถานภาพ

สาขาวิชา	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
การบัญชี	277	56	361	74	638	130
การตลาด	259	53	292	59	551	112
การเลขานุการ	31	6	38	8	69	14
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	94	19	67	14	161	33
ธุรกิจโรงแรม	29	6	63	13	92	19
ธุรกิจประกันภัย	20	4	33	7	53	11
รวม	710	144	854	175	1,564	319

ที่มา : งานทะเบียน วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สร้างตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนแบบสอบถามดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ บทบาทหน้าที่ ขอบข่ายการทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งหลักการให้คำปรึกษา นำมากำหนดเป็นกรอบ และขอบเขตของเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม
2. สอบถามและสัมภาษณ์นักศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุม ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงสำนวนภาษา เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ตรงกับ วัตถุประสงค์ของการวิจัย
5. นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณา ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ
6. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจจากผู้เชี่ยวชาญมา หาค่าดัชนีความสอดคล้องแล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป
7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เพื่อหา ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธี ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรอง และแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ไปยังอธิบดีกรมอาชีวศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
2. นำหนังสือจากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัย พณิชยการเชตุพน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง
3. นำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยจะดำเนินการแจกและจัดเก็บ รวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำข้อมูลมาจัดระบบเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistic Package for Social Science) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยคำนวณค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม โดยรวมทุกด้านและแต่ละด้านโดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.00	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 4.01-5.00	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวม 3 ด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman-Keuls)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ค่ารวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูลที่จะศึกษา

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 45)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Conbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 N แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 $\sum S_i^2$ แทน คะแนนความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้ t-test for independent samples โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 166)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S^2_1}{n_1} + \frac{S^2_2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S^2_1, S^2_2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่พิจารณาใน F-distribution

MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี นิวแมนคูลส์ (Newman-keuls)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน การวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F- distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
*	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามคือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	70	22.4
หญิง	242	77.6
รวม	312	100.0
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	141	45.2
ชั้นปีที่ 2	171	54.8
รวม	312	100.0
สาขาวิชา		
การบัญชี	129	41.3
การเลขานุการ	14	4.5
การตลาด	108	34.6
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	31	9.9
ธุรกิจโรงแรม	19	6.1
ธุรกิจประกันภัย	11	3.5
รวม	312	100.0
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.99	81	26.0
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-2.99	184	59.0
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00-4.00	47	15.1
รวม	312	100.0

จากตาราง 2 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 312 คน โดยมีเพศหญิงมากกว่าเพศชายร้อยละ 22.4 และ 77.6 ตามลำดับ

2. ชั้นปีที่ศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 จำนวน 141 คนคิดเป็นร้อยละ 45.2 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8

3. สาขาวิชา

ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการบัญชีจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 การเลขานุการจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 การตลาด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 ธุรกิจโรงแรม จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 ธุรกิจประกันภัย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.99 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-2.99 จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00-4.00 จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 คน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและ
สังคม ดังแสดงในตาราง

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์
ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้าน

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ด้านวิชาการ	2.97	.55	ปานกลาง
ด้านอาชีพ	2.88	.72	ปานกลาง
ด้านส่วนตัวและสังคม	3.10	.60	ปานกลาง
รวม	2.99	.55	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีความคิดเห็น
ต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม
ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, $\bar{X} = 2.97$ และ $\bar{X} = 2.88$)
ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา
ในด้านวิชาการจำแนกรายข้อ

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ด้านวิชาการ			
1. การให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและระเบียบของสถานศึกษา	3.18	.82	ปานกลาง
2. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่เรียน	3.23	.85	ปานกลาง
3. การให้คำแนะนำในการลงทะเบียนเรียน	3.01	1.00	ปานกลาง
4. การให้คำแนะนำวิธีโอนย้ายคณะ	2.16	.96	ปานกลาง
5. การให้คำแนะนำวิธีเพิ่ม-ถอนวิชาเรียน	2.27	.90	ปานกลาง
6. มีการอธิบายความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละวิชา	3.17	1.03	ปานกลาง
7. มีการอธิบายประโยชน์ของแต่ละรายวิชาที่มีต่ออาชีพ	3.23	1.01	ปานกลาง
8. การให้ความรู้และคำแนะนำในเรื่องระเบียบการวัดและประเมินผล	3.26	1.02	ปานกลาง
9. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสอบและเลื่อนสอบ	3.09	.99	ปานกลาง
10. การให้ความรู้เกี่ยวกับการนับเวลาเรียนเพื่อสิทธิในการสอบ	3.46	1.08	ปานกลาง
11. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการชำระเงินลงทะเบียน	3.08	.96	ปานกลาง
12. การให้คำแนะนำและให้ความเห็นชอบในการขอผ่อนผันชำระเงินค่าลงทะเบียน	2.76	1.00	ปานกลาง
13. มีการติดตามนักเรียนที่ขอผ่อนผันชำระค่าลงทะเบียน	3.00	1.09	ปานกลาง
14. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ย	2.73	1.07	ปานกลาง
15. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลาป่วยหรือลาพักการเรียน	2.97	.95	ปานกลาง
16. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียน การศึกษาหาความรู้	3.37	.94	ปานกลาง
17. การให้คำแนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	3.01	.98	ปานกลาง
18. การให้คำแนะนำและข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	3.04	1.14	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ด้านวิชาการ			
19. ติดตามการมาเรียน การเข้าชั้นเรียน พฤติกรรมการเรียน	3.35	1.06	ปานกลาง
20. มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา	2.85	1.05	ปานกลาง
21. การให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน	2.72	1.03	ปานกลาง
22. มีการตรวจสอบการเรียนครบตามหลักสูตรของนักศึกษา	2.97	.91	ปานกลาง
23. มีการติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	2.88	1.03	ปานกลาง
24. ให้คำแนะนำช่วยเหลือส่งเสริมและกระตุ้นนักศึกษาที่เรียนอ่อนให้ปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น	2.77	1.11	ปานกลาง
25. มีการติดต่อประสานกับอาจารย์ผู้สอนหากพบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องที่เรียน	2.61	1.03	ปานกลาง
26. การให้คำแนะนำวิธีการเตรียมตัวสอบประจำภาคเรียน	3.07	1.15	ปานกลาง
รวมด้านวิชาการ	2.97	.55	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การให้ความรู้เกี่ยวกับการนับเวลาเรียนเพื่อสิทธิในการสอบ ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาคือ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียน การศึกษาหาความรู้ ($\bar{X} = 3.37$) และติดตามการมาเรียน การเข้าชั้นเรียน พฤติกรรมการเรียน ($\bar{X} = 3.35$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา
ในด้านอาชีพ จำแนกรายข้อ

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ด้านอาชีพ			
1. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการประกอบอาชีพ	3.06	.94	ปานกลาง
2. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งงานทำให้นักศึกษาทราบ	2.89	1.03	ปานกลาง
3. การให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ	2.94	1.03	ปานกลาง
4. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อสมัครงาน	2.82	1.05	ปานกลาง
5. การให้คำแนะนำในการกรอกใบสมัครงาน	2.74	1.07	ปานกลาง
6. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมตัวสัมภาษณ์	2.68	1.00	ปานกลาง
7. มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมตัวสัมภาษณ์อาชีพอิสระ	2.69	1.06	ปานกลาง
8. มีการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพในตลาดแรงงาน	2.72	1.10	ปานกลาง
9. การปลุกฝังให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน	3.39	1.16	ปานกลาง
10. มีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาในการประกอบอาชีพต่าง ๆ	2.57	1.04	ปานกลาง
11. มีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับแหล่งงานต่าง ๆ	2.94	1.04	ปานกลาง
12. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพให้แก่นักศึกษา	2.98	1.07	ปานกลาง
13. การให้คำแนะนำและช่วยติดต่อกงานและแหล่งงานเพื่อเป็นรายได้พิเศษ	3.07	1.24	ปานกลาง
รวมด้านอาชีพ	2.88	.72	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านอาชีพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การปลูกฝังให้มี ความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือ การให้คำแนะนำและช่วยติดต่อกิจการและแหล่งงานเพื่อเป็นรายได้พิเศษ ($\bar{X} = 3.07$) และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.06$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา
ในด้านส่วนตัวและสังคม จำแนกรายข้อ

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ด้านส่วนตัวและสังคม			
1. การให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการปรับตัวและ ปัญหาส่วนตัว	2.77	.98	ปานกลาง
2. การให้คำแนะนำเรื่องการระวังรักษาสุขภาพ	3.06	.97	ปานกลาง
3. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ	3.17	1.05	ปานกลาง
4. มีการแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม	3.95	1.03	มาก
5. การอบรมเรื่องกิริยามารยาทและเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่ นักศึกษา	3.46	1.04	ปานกลาง
6. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อนและการปรับตัวใน กลุ่มเพื่อน	3.00	1.03	ปานกลาง
7. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.09	1.03	ปานกลาง
8. การให้คำแนะนำด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ	2.96	1.09	ปานกลาง
9. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของสถาน ศึกษา	3.51	1.04	มาก
10. มีการอบรมและตรวจสอบความประพฤติของนักศึกษา	3.17	1.08	ปานกลาง
11. มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองให้ทราบความ ประพฤติของนักศึกษา	2.94	1.11	ปานกลาง
12. การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่มีต่อตนเองและบุคคลอื่น	3.08	.90	ปานกลาง
13. การให้ความสนใจและรับฟังส่วนตัวที่นำไปปรึกษาหารือ	2.65	1.05	ปานกลาง
14. การให้แนวทางปฏิบัติเมื่อนักศึกษามีปัญหากับผู้ปกครอง	2.60	1.02	ปานกลาง
15. การส่งเสริมความมีระเบียบวินัยและความสามัคคีในหมู่ นักศึกษา	3.24	1.08	ปานกลาง
16. การรักษาความลับเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นของนักศึกษา	2.98	1.21	ปานกลาง
รวมด้านส่วนตัวและสังคม	3.10	.60	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีการปฏิบัติงานในระดับมาก 2 ข้อ คือการแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม ($\bar{X} = 3.95$) และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา

($\bar{X} = 3.51$) อันดับรองลงมาคือ การอบรมมารยาทและเสริมสร้างคุณธรรมให้นักศึกษา

($\bar{X} = 3.46$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมและรายด้าน

ตาราง 7 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ด้านที่	การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	นักศึกษา				t
		ชาย		หญิง		
		(N=70)		(N=242)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านวิชาการ	2.93	.57	2.97	.53	.54
2	ด้านอาชีพ	2.91	.74	2.87	.71	.44
3	ด้านส่วนตัวและสังคม	3.12	.59	3.09	.59	.29
รวม		2.99	.57	2.98	.54	.12

จากตาราง 7 แสดงว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษาด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษา โดยรวมและรายด้าน
จำแนกตามชั้นปี

ด้านที่	การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ชั้นปีที่นักศึกษากำลังศึกษา				t
		ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		
		(N=141)		(N=171)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านวิชาการ	3.05	.53	2.90	.55	2.41*
2	ด้านอาชีพ	3.05	.69	2.74	.71	3.90**
3	ด้านส่วนตัวและสังคม	3.19	.57	3.02	.60	2.60**
รวม		3.10	.52	2.88	.55	3.45**

จากตาราง 8 แสดงว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติงานในด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติงานด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชา

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	สาขาวิชา													
	การบัญชี		การเลข		การตลาด		คอมพิวเตอร์		ธุรกิจโรงแรม		ธุรกิจประกันภัย		รวม	
	(N=129)		(N=14)		(N=108)		(N=31)		(N=19)		(N=11)		(N=312)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านวิชาการ	3.07	.53	3.00	.45	2.88	.54	2.87	.42	2.91	.56	2.94	.93	2.97	.54
ด้านอาชีพ	2.97	.69	2.83	.50	2.85	.78	2.63	.63	2.94	.63	2.74	.90	2.88	.72
ด้านส่วนตัวและสังคม	3.21	.56	3.18	.47	2.99	.62	3.11	.46	3.00	.59	2.84	.97	3.10	.59
รวม	3.08	.50	3.00	.43	2.91	.58	2.87	.43	2.95	.54	2.84	.91	2.98	.55

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 3.10$) รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.97$) และด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 2.88$)

นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติงานอันดับแรกคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 3.21$) รองลงมาคือด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.07$) และด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.97$)

นักศึกษาสาขาวิชาการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติงานอันดับแรกคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 3.18$) รองลงมาคือด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.00$) และด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.83$)

นักศึกษาสาขาวิชาการตลาด มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติงานอันดับแรกคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 2.99$) รองลงมาคือด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.88$) และด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.85$)

นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีการปฏิบัติงานอันดับแรกคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 3.11$) รองลงมาคือด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.87$) และด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.63$)

นักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจโรงแรม มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีการปฏิบัติงานอันดับแรกคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมาคือด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.94$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.91$)

นักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประกันภัย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีการปฏิบัติงานอันดับแรกคือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.94$) รองลงมาคือด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 2.84$) และด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.74$)

ตาราง 10 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชา

การปฏิบัติให้คำปรึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	5	2.42	.48	1.63
	ภายในกลุ่ม	306	90.64	.29	
	รวม	311	93.07		
ด้านอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	3.51	.70	1.35
	ภายในกลุ่ม	306	158.43	.51	
	รวม	311	161.94		
ด้านส่วนตัวและสังคม	ระหว่างกลุ่ม	5	3.79	.75	2.16
	ภายในกลุ่ม	306	107.07	.34	
	รวม	311	110.87		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	2.52	.50	1.68
	ภายในกลุ่ม	306	91.77	.29	
	รวม	311	94.29		

จากตาราง 10 แสดงว่านักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่ศึกษาต่างสาขากัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							
	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม	
	N=81		N=184		N=47		312	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านวิชาการ	2.92	.56	2.96	.54	3.05	.52	2.97	.54
ด้านอาชีพ	2.73	.74	2.93	.68	2.92	.78	2.88	.72
ด้านส่วนตัวและสังคม	3.03	.60	3.11	.59	3.17	.59	3.10	.59
รวม	2.90	.57	3.00	.53	3.04	.55	2.98	.55

จากตาราง 11 แสดงว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 3.10$) รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.97$) และด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.88$)

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีการปฏิบัติงานเป็นอันดับแรกคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 3.03$) รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.92$) และด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.73$)

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีการปฏิบัติงานเป็นอันดับแรกคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 3.11$) รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.96$) และด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.93$)

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีการปฏิบัติงานเป็นอันดับแรกคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 3.17$) รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.05$) และด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.92$)

ตาราง 12 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การปฏิบัติให้คำปรึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.47	.23	.79
	ภายในกลุ่ม	309	92.59	.29	
	รวม	311	93.07		
ด้านอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.37	1.18	2.29
	ภายในกลุ่ม	309	159.56	.51	
	รวม	311	161.94		
ด้านส่วนตัวและสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	.60	.30	.84
	ภายในกลุ่ม	309	110.26	.35	
	รวม	311	110.87		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.85	.42	1.41
	ภายในกลุ่ม	309	93.44	.30	
	รวม	311	94.29		

จากตาราง 12 แสดงว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ซึ่งผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนของการวิจัยและผลโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยพณิชยการเชตุพนรวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม และสาขาวิชาธุรกิจประกันภัย รวม 1,564 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดตามตารางเครจิจและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 319 คน และจำแนกสัดส่วนตามสาขาวิชาจากนั้นสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ โดยถามเกี่ยวกับสถานภาพได้แก่ เพศ ชั้นปี สาขาวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 55 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความร่วมมือผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมาจำนวน 312 ชุด จากจำนวน 319 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.80

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้าน รายด้านและรายข้อ
3. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
4. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม จำแนกตามสาขาวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman-Keuls)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน สรุปได้ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษาตอบแบบสอบถามทั้งหมด 312 คน นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 242 คน (ร้อยละ 77.6) รองลงมาเป็นนักศึกษาชายจำนวน 70 คน (ร้อยละ 22.4) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 141 คน (ร้อยละ 45.2) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 171 คน (ร้อยละ 54.8) นักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาการบัญชีจำนวน 129 คน

(ร้อยละ 41.3) รองลงมาคือสาขาวิชาการตลาด จำนวน 108 คน (ร้อยละ 34.6) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 31 คน (ร้อยละ 9.9) สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม จำนวน 19 คน (ร้อยละ 6.1) สาขาวิชาการเลขานุการจำนวน 14 คน (ร้อยละ 4.5) และสาขาวิชาธุรกิจประกันภัย จำนวน 11 คน (ร้อยละ 3.5) นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-2.99 จำนวน 184 คน (ร้อยละ 59.0) จำนวนรองลงมามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.99 (ร้อยละ 26.0) ส่วนที่เหลือมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00-4.00 จำนวน 47 คน (ร้อยละ 15.1)

2. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน การปฏิบัติให้คำปรึกษาลำดับแรกคือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X} = 3.10$) รองลงมาด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.97$) และลำดับสุดท้ายคือด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.88$) ส่วนการพิจารณาเป็นรายข้อในด้านต่าง ๆ ปรากฏผลดังนี้

2.1 ด้านวิชาการ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า การปฏิบัติงานให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติให้คำปรึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การให้ความรู้เกี่ยวกับการนับเวลาเรียนเพื่อสิทธิในการสอบ ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยลำดับแรกคือ แนะนำวิธีการเพิ่ม-ถอนวิชาเรียน ($\bar{X} = 2.16$) รองลงมาคือการทำคำแนะนำวิธีเพิ่ม-ถอนวิชาเรียน ($\bar{X} = 2.27$)

2.2 ด้านอาชีพ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติให้คำปรึกษาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การปลุกฝังให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน ($\bar{X} = 3.39$) ส่วนข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ มีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.57$)

2.3 ด้านส่วนตัวและสังคม นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า การปฏิบัติงานให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดลำดับแรกคือ มีการแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม ($\bar{X} = 3.95$) ลำดับที่สองคือ การแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ การให้แนวทางปฏิบัติเมื่อนักศึกษามีปัญหากับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 2.60$)

3. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเซตุนน จําแนกตามเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามสมมติฐานที่วางไว้ปรากฏผลดังนี้

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน

3.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันพบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติงานให้คำปรึกษามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติงานให้คำปรึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

จากการศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเซตุนน ซึ่งปฏิบัติงานให้คำปรึกษา 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคมพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องปฏิบัติงานการสอนและงานที่ไม่ใช่งานการสอนมาก เช่น งานทะเบียน งานวัดผล งานพัสดุ งานปกครอง งานการเงิน ซึ่งแต่ละงานจะต้องใช้เวลาในการปฏิบัติงานทั้งสิ้น จึงทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลามากพอที่จะทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้เต็มที่ โดยเฉพาะงานการสอนซึ่งมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรัชย์ แยมทิม (2543 : 65) ที่ได้

ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า การปฏิบัติให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538 : 17) ระบุว่า อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องรับภาระงานสอนหนักมากและบางคนจะต้องรับภาระงานบริหารงานสนับสนุนการสอนด้านอื่น ๆ รวมทั้งกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ อาจารย์ที่ปรึกษาอาจยังไม่เข้าใจถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติดีพอ จึงทำให้ไม่สามารถให้คำปรึกษาในบางเรื่องได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนพดล เตชะวาทกุล (2538 : 48) ที่พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษายังไม่ทราบ และไม่เข้าใจถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านนี้ดีพอ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาได้สมบูรณ์ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า

1.1 ด้านวิชาการ พบว่า การปฏิบัติงานให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง จากการศึกษาในรายละเอียดพบว่า เรื่องที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้การปฏิบัติมากได้แก่ การนับเวลาเรียนเพื่อสิทธิในการสอบ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเอาใจใส่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ต้องคำนึงถึงการปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาได้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพหรือเพื่อไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ระบบการเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาแบบหน่วยกิต ซึ่งประกอบด้วยวิชาบังคับและวิชาเลือก นักศึกษาจะต้องพึ่งตนเองตั้งแต่การลงทะเบียน วิธีการเรียนและอื่น ๆ ตามระเบียบการประเมินผลหลักสูตร ปวส. 2540 (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : 8) กล่าวว่่านักศึกษาจะต้องมีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ถ้าเรียนไม่ครบตามกำหนดจะหมดสิทธิในการสอบวิชานั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำเนาวิ ขจรศิลป์ (ม.ป.ป. : 3-5) ที่กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการคือ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตร การเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียนและการวางแผนการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมิตรจิตร์ ทะโรอาด (2542 : 61) พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำในเรื่องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อให้สูงขึ้นเท่าที่จะทำได้ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาโดยตรง หากนักศึกษาไม่รู้เรื่องเหล่านี้อาจจะเสียผลประโยชน์ได้

1.2 ด้านอาชีพพบว่า การปฏิบัติให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลางจากการศึกษารายละเอียดพบว่าเรื่องที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้การปฏิบัติมาก ได้แก่ การปลุกฝังให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่า นักศึกษาหลายคนเข้ามาเรียนโดยไม่มีเป้าหมาย ไม่ทราบว่าเรียนจบแล้วจะไปทำงานอะไร อาจารย์ที่ปรึกษาจึงพยายามปลุกฝังให้นักศึกษาภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน เพราะคนเราไม่ว่าประกอบอาชีพอะไร ถ้ารักและจริงจังในอาชีพนั้นก็ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยยุทธ์ เจริญพัฒนสุข (2527 : 152) ที่พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาให้เป็นไปตามอุดมคติของ

บุคลากรที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดของวัฒนา พัชรวานิช (2531 : 200-201) ระบุว่าความสามารถในการประกอบอาชีพของบุคคลจะเป็นเครื่องตัดสินความสำเร็จในชีวิต และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิสูตร จำเนียร (2543 : 37) ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาเรื่อง ปลุกฝังให้มีความภูมิใจในวิชาชีพของตนอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านส่วนตัวและสังคมพบว่า การปฏิบัติงานให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติมากที่สุดในเรื่องการให้คำแนะนำเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่านักศึกษานอกจากจะมีความรู้แล้วยังต้องแต่งกายให้เหมาะสม มีกิริยามารยาทและความประพฤติที่ดีมีคุณธรรมและจริยธรรมอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแอบเลย์ (Habley.1981 : 46) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากเป็นผู้ที่ช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านวิชาการ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกายและจิตใจ อันจะเป็นการช่วยผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ สมองต่อสังคมและประเทศชาติ แต่เนื่องจากปัจจุบันนักศึกษา มีการแต่งกายตามสมัยนิยมมากเกินไป เช่น นุ่งกระโปรงสั้น สวมรองเท้าแตะ ซึ่งผิดระเบียบของสถานศึกษา ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิสูตร จำเนียร (2543 : 40) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรีพบว่า การให้คำปรึกษาเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยพณิชยการเชตุพนในด้านวิชาการ ด้านอาชีพและด้านส่วนตัวและสังคม ปรากฏดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบนักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นนักศึกษาที่เริ่มเตรียมตัวเพื่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและเริ่มพ้นจากวัยรุ่นเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ และอยู่ในช่วงการพัฒนาบุคลิกภาพสู่ความเป็นหนุ่มสาว มีการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งโดยธรรมชาติของวัยรุ่นมักต้องการที่จะอยู่ในกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกับตน และมักจะปรึกษาเพื่อนในกลุ่มเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น (Bernard. 1992; Reardon. n.d.) เพราะเพื่อนมักจะให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวกและมีจุดมุ่งหมายในทิศทางเดียวกัน การบรรลุแนวทางแก้ไขจึงมักจะได้จากการปรึกษาเพื่อนก่อนที่จะมาถึงอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญพร บุษปฤกษ์ (2543 : 60) ศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่าง

อุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบนักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติให้คำปรึกษามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเริ่มเข้าศึกษาในหลักสูตรจึงมีความกระตือรือร้นและสนใจใคร่รู้เกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน รวมไปถึงการทำความรู้จักคุ้นเคยกับเพื่อนและอาจารย์ผู้สอนประกอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาอาจเกรงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีปัญหาเกี่ยวกับการลงทะเบียน การเลือกวิชาเรียน การปรับตัวเข้ากับสังคมและปัญหาอื่น ๆ จึงมักได้ถามอยู่เสมอ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เป็นนักศึกษาที่กำลังจะออกสู่ตลาดแรงงาน และมีความคุ้นเคยกับกฎระเบียบ แนวปฏิบัติและสิ่งแวดล้อมในวิทยาลัยมากขึ้น จนกระทั่งไม่ค่อยนำปัญหามาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากจะมีปัญหาที่รุนแรงจริง ๆ ดังนั้นความต้องการอาจารย์ที่ปรึกษาจึงน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับอิสสระห์ โชติกเสถียร (2543 : 55) ได้ศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญพร บุษปฤกษ์ (2543 : 61) ได้ศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลพบว่า นักศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน เป็นการสนับสนุนสมมติฐานที่วางไว้อย่างชัดเจน

2.3 ผลการเปรียบเทียบนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ อาจเป็นไปได้ที่ปัญหาของนักศึกษาที่มีความหลากหลายจนกระทั่งไม่สามารถให้คำปรึกษาได้ครบทุกเรื่อง บางปัญหาอาจจะเป็นปัญหาเฉพาะตนทำให้นักศึกษาไม่กล้าเปิดเผยปัญหาของตนกับอาจารย์ อีกทั้งวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการความเป็นอิสระเป็นของตนเอง เป็นวัยที่มีความสับสนวุ่นวาย ต้องการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ ซึ่งจำเนียร ช่างโชติ (2518 : 329) กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการอิสระ ต้องการดำเนินชีวิตของตนเอง และเป็นวัยที่มีความผูกพันกับกลุ่มเพื่อน จะแก้ปัญหาตนเองในระหว่างเพื่อนด้วยกันมากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4 ผลการเปรียบเทียบนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นระดับที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อในด้านวิชาการ อาชีพ และส่วนตัวและสังคม นักศึกษาจึงเห็นว่าการให้คำปรึกษามีประโยชน์เป็นการช่วยให้นักศึกษารู้จักตนเอง รู้จักพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพ เข้าใจปัญหาและสามารถแก้ปัญหาได้ ดังที่ เชลตันและสโตน (ทองเรียน อมรัชกุล 2525 : 9 ; อ้างอิงจาก Shertzer and Stone. 1972 : 2115-A) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาในโรงเรียนเป็นพื้นฐานของนักเรียนในการตัดสินใจในเรื่องการศึกษา อาชีพและสังคม เพราะถ้าขาดความรู้ความเข้าใจตนเองแล้วนักเรียนอาจตัดสินใจผิดพลาดได้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสุรชัย แย้มทิม (2543 : 67) ศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยศึกษาการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาในด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม พบว่า การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและแก้ไขเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาดังต่อไปนี้

1. ควรจัดให้มีการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา ให้รู้จักบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา มีจรรยาบรรณ บุคลิกที่เหมาะสม โดยจัดให้มีการอบรมสัมมนาหรือศึกษาดูงานระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ฝ่ายแนะแนว และผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา เทคนิคการให้คำปรึกษา

2. ควรจัดอบรมเทคนิควิธีหรือทักษะที่จำเป็นสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ได้แก่ เทคนิคการสัมภาษณ์เพื่อสมัครงาน การกรอกใบสมัครงาน การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ เพื่อเตรียมพร้อมต่อการก้าวเข้าสู่อาชีพหรือเพื่อช่วยตัดสินใจเลือกอาชีพและการได้งานทำ

3. ควรจัดหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ให้มากขึ้น ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการศึกษา อาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน เทคนิคการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการจัดหางาน แล้วจัดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น นิทรรศการ มุมอาชีพ เอกสารสิ่งพิมพ์ ตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน การศึกษาต่อ ไว้ในห้องแนะแนว เพื่อบริการให้กับนักศึกษา

4. ควรจัดประชุมสัมมนาระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกันและระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับผู้บริหาร เพื่อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติงานต่อกัน และเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา เช่น การโอนย้ายคณะ การเพิ่มถอนรายวิชา และการขอผ่อนผันชำระเงินค่าลงทะเบียน

5. ควรจัดห้องให้คำปรึกษาโดยมีสภาพเป็นสัดส่วน เพื่อให้นักศึกษาเกิดความแน่ใจว่า เรื่องที่ตนพูดนั้นจะไม่มีผู้อื่นรับทราบ โดยเฉพาะการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักศึกษา หรือการให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหากับผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

2. ควรศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

2. ควรศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

4. ควรศึกษาปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถานศึกษา

5. ควรศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมด้วยวิธีสัมภาษณ์ เพื่อจะได้นำผลการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาที่ดีต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). ครบรอบ 56 ปี กรมอาชีวศึกษา. ม.ป.พ.
----- (2534). กรมอาชีวศึกษา 50 ปี 2534-2584. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยสารพัดช่าง
พระนคร.
- (2540). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษา การประเมินผล
การเรียนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์. กรมอาชีวศึกษา.
- กิตติกานต์ ศรีสวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, วรรณภา การิเวท เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัย
พัฒนการเชดพอน เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2544.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. (2533). "จิตวิทยาพื้นฐานในการให้คำปรึกษา หน่วยที่ 14," เอกสาร
การสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- จำเนียร ช่างโชติ. (2518). เทคนิคการแนะแนว. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- ชัยวัตร หมุนวล. (2544). การศึกษาการใช้บริการให้คำปรึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย
อัสสัมชัญ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
เทพเนรมิตรการพิมพ์.
- ธีรวุฒิ ประทุมทรัพย์. (2526). การจัดและการให้บริการสนเทศ. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ทศพร มณีขำ. (2527). เอกสารหมายเลข 1 การศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาใน
มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ : สำนักงานทะเบียนการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธัญพร บุญพฤกษ์. (2543). บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการ
ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นภดล เดชวาทกุล. (2543). การศึกษาสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่
ปรึกษา ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารอาชีว
และเทคนิคศึกษา). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
ถ่ายเอกสาร.

- นุชลี อุปภัย. (2542). รายงานการวิจัยประสิทธิภาพในการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาใน
ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและรูปแบบที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์ที่ปรึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล. ถ่ายเอกสาร.
- ประชุมสุข อาชวอำรุง. (2523). งานมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร.
- ประมวล หมั่นดี. (2542). คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็น
ของนักเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
อาชีวศึกษา). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี เถกิงพล. (2520). การแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ผกา บุญเรือง. (2528). การจัดและการให้บริการสนเทศ. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ บางแสน.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2525). ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.
- พนิชยการเชตุพน. (2544). วิทยาลัย. คู่มือนักเรียน นักศึกษา ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยพนิชยการเชตุพน.
- พรทิพย์ กิมทรง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, วรรณภา การีเวท เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัยพนิชยการ
เชตุพน เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2544.
- พัชรี สว่างทรัพย์. (2540). เอกสารประกอบการบรรยายอาจารย์ที่ปรึกษา. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- มณฑา เหมือนโพธิ์ทอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, วรรณภา การีเวท เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัย
พนิชยการเชตุพน เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2544.
- มณี พงษ์เฉลียวรัตน์. (2539). บทบาทและคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็น
ของนักศึกษาในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2527). การศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับ
บทบาทหน้าที่ปัญหาและการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ในสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- มิตรจิตร ทะโรอาด. (2542). หน้าที่และบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามความคิดเห็นของ
นักศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉิยเหนือ.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : (บริหารการอาชีวศึกษา). สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.

รวีวรรณ ชินนระตระกูล. (2539) หลักการแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
 วรรักษ์ ภูเจริญ. (2541). เอกสารประกอบการสัมมนาหลักสูตร ISO 9000 กับการประกัน
 คุณภาพการศึกษา. ม.ป.พ.

วัชร ทรัพย์มี. (2525). ทฤษฎีและขบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
 ----- . (2523). การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์.

วัฒนา พัทธราวิช. (2531). หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัด
 ครู.

วิจิตร บุญยธโรกุล. (2541). "บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาอันพึงประสงค์....อยู่ตรงไหน," วารสาร
 วิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 8(3) : 4-12.

วิชัย แข่งขัน. (2539). คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏ. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถาบัน
 ราชภัฏ.

✓ วิโรจน์ ว่องวานนท์. (2539). รายงานการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและหน้าที่ที่ควร
 ปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค
 ภูเก็ต ปีการศึกษา 2539. ภูเก็ต : ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต.

วิสูตร จำเนียร. (2543). การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 แก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศุภาวดี บุญญวงศ์. (2542). บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาและเทคนิคการให้คำปรึกษา.
 การประชุมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้
 โรงแรมวิวา่ สงขลา.

✓ สุจริต เพียรชอบและวรศักดิ์ เพียรชอบ. (2523). รายงานการวิจัยสภาพการให้คำปรึกษานิสิต
 ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

✓ สุจริต เพียรชอบ. (2520). "ที่ปรึกษาชี้ทางสว่างไสว," ประมวลบทความประกอบการเรียน
 วิชาหลักสูตรและการเรียนการสอนระดับมัธยม. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนน อมรวิวัฒน์. (2518). "บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา," คู่มืออาจารย์การสอนและการ
 วัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรัชย์ แยมทิม. (2543). การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ในสถานศึกษาสังกัดกรม
 อาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ :
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8.
 กรุงเทพฯ : สำนักงานนายกรัฐมนตรี.

- สำเนา ขจรศิลป์. (2530). *การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2525). *หลักกิจการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2527). "มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1," *พื้นฐานและการบริการนักศึกษา*. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2534). *ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อามา ถนัดช่าง. (2537). "การให้คำปรึกษาในยุคโลกาภิวัตน์," *วารสารแนะแนว*. 328 (154) : 20-33.
- อิสสรหัช โชติกเสถียร. (2543). *การศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของ อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Bemak, F. and Hanna, F.J. "The Twenty-First Century Counsellor : An emerging Role in Changing Times," *International Journal for the Advancement of Counselling*.
- Bernard, B. Peer Programs. (1992, March). "A Major Strategy for Fostering Resiliency in Kids," *Peer Facilitator Quarterly*. 9(3) : 103-125.
- Best, John W. (1982). *Research in Education*. 5th ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall Inc.
- Cronbach, Lee J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Haper & Row .
- ✓ Dressel, Fred B. (1974). *The Faculty Advisor. Improving College and University Teaching*. 22 Winter.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psycholoty and Education*. 5th ed. Auckland : McGrow-Hill International Book Company.
- Gibson, J. T., et al. (1991). "Youth and culture : A Seventeen Nation Study of Perceived Problems and Coping Straategies," *International Journal for the Advancement of Counseling*. 14 : 203-216.
- ✓ Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Hopkins, L.B. (1926, October). "Personnel Procedure in Education," *The Education Record Supplement*. 7 : 25-28.
- ✓ Kozloff, Jessica. (1985, October). Delivering Academic Advising : who, what and How?," *NACADA Journal*. 5(2) : 69-75.

Krejcic and Morgan. (1970). *Education and Psychological Measurement*. Vol. 30.
Spring-Winter.

Mueller, Havener Kate. (1926). *Student Personnel Work in Higher Education*.
Cambridge, Mass : Harvard University Press.

✓ Stickle, Fred. (1980, May). " Faculty and Student Perception of Faculty Advising
Effectiveness," *Journal of College Student Personal*. 21(3) : 262-254.

Williamson, E.G. (1961). *Student Personal Services in Colleges and Universities*. New
York : McGraw-Hill Book Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

79

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/ 3 ๙๙๙

วันที่ ๙๙ มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางวรรณภา การิเวท นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางวรรณภา การิเวท ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ชำนาญ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 3 947

80

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙๙ มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาขปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางวรรณภา การิเวท นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เพ็ญเพ็ญ จิรัชัย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางวรรณภา การิเวท ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/3 ๔5.๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๘ มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดวิทยา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางวรรณภา กาวีเวท นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางวรรณภา กาวีเวท ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/5 245

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๙ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการเชตุน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางวรรณภา การิเวท นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพัฒนการเชตุน" โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1-2 สาขาวิชาการบัญชี การตลาด การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจประกันภัย จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพัฒนการเชตุน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางวรรณภา การิเวท ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๒๕๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๒ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางวรรณภา การ์เวท นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาระดับปวส. ชั้นปีที่ 1 – 2 สาขาวิชาการบัญชี การตลาด การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจประกันภัย จำนวน 319 คน สังกัดกรมอาชีวศึกษา คอบแบบสอบถามการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางวรรณภา การ์เวท ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ศธ 0911/

3484

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๘ สิงหาคม 2545

เรื่อง การขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อ้างถึง : หนังสือบันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ทม 1012/5420 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2545

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า นางวรรณภา การ์เวท นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลในสถานศึกษาลังกัดกรมอาชีวศึกษา รวม 1 แห่ง เพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพัฒนศึกษาการเซตุน" รายละเอียดทราบแล้ว นั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางวรรณภา การ์เวท ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำสารนิพนธ์ ในสถานศึกษาลังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 1 แห่ง ได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนด้านขวาของทุกแผ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาส่งผลงานการทำสารนิพนธ์ให้กรมอาชีวศึกษาทราบในโอกาสต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางลิริรักษ์ รัชชานติ)

ศึกษานิเทศก์ 9 รักษาการในตำแหน่ง

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0-2281-5555 ต่อ 1802

ที่ ศธ 0911/

3485

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

8 สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเซตุน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 319 ชุด

ด้วย นางวรรณภา การีเวท นิสิตรระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการเซตุน" มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1 - 2 สาขาวิชาการบัญชี การตลาด การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจประกันภัย ในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางวรรณภา การีเวท แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสิริรักษ์ ราชสุคนธ์)

ศึกษานิเทศก์ 9 รักษาการในตำแหน่ง

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0-2281-5555 ต่อ 1802

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.เอมอร กฤษณะรังสรรค์ ผู้อำนวยการศูนย์การปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
2. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์เพ็ญเพ็ญ จิรัชัย อาจารย์ 2 ระดับ 6 อาจารย์แนะแนว
โรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการ
เวตุพน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง

กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ซึ่งตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษา

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 2

3. สาขาวิชา

☐ การบัญชี

☐ การเลขานุการ

☐ การตลาด

☐ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

☐ ธุรกิจโรงแรม

☐ ธุรกิจประกันภัย

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

☐ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.99

☐ คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-2.99

☐ คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00-4.00

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 3 ด้าน ได้แก่
ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยทำเครื่องหมาย✓
ลงในช่องว่างขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดโดยมีเกณฑ์ดังนี้
คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมาก
คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับน้อย
คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

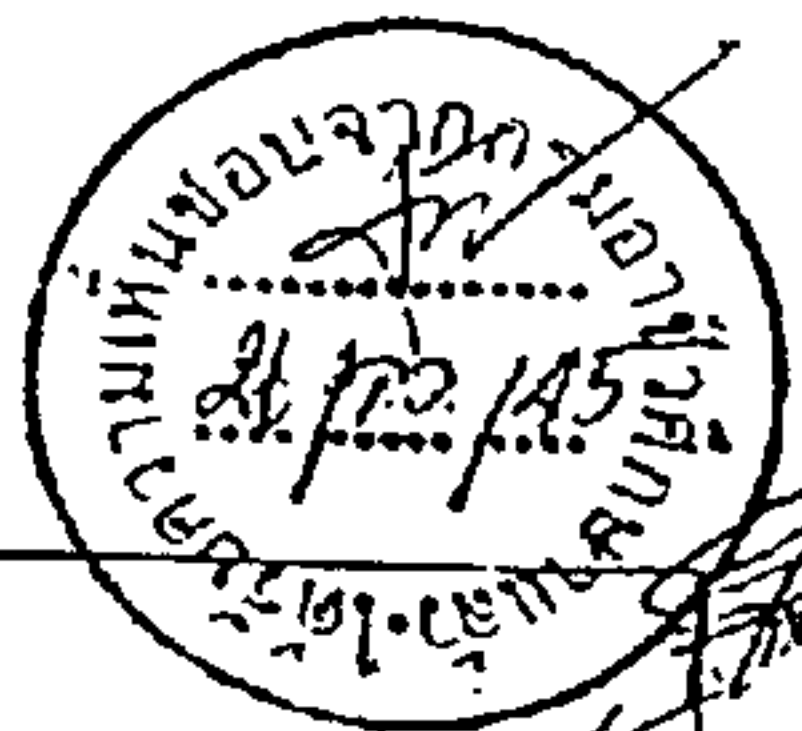
ตัวอย่าง

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
0. ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร..	...✓.....				
00. ให้คำแนะนำในการลงทะเบียนเรียน.....					✓.....

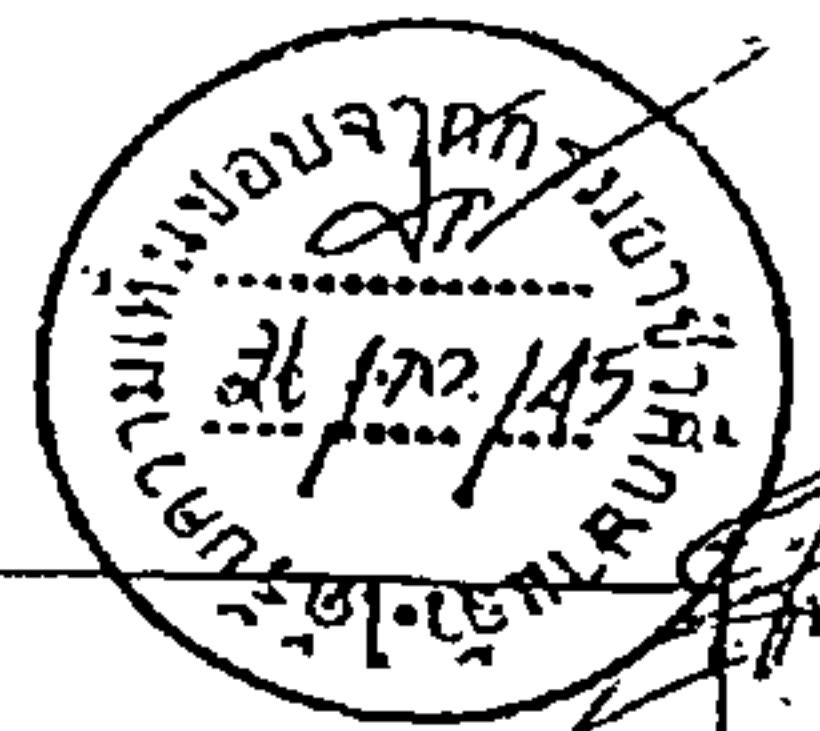
ในข้อ 0 ท่านให้คะแนน 5 หมายความว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติงานในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

ในข้อ 00 ท่านให้คะแนน 1 หมายความว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติงานในการให้คำแนะนำในการลงทะเบียนเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ					
1. การให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและระเบียบของสถานศึกษา					
2. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่เรียน					
3. การให้คำแนะนำในการลงทะเบียนเรียน					
4. การให้คำแนะนำวิธีโอนย้ายคณะ					
5. การให้คำแนะนำวิธีเพิ่ม-ถอนวิชาเรียน					
6. มีการอธิบายความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละวิชา					
7. มีการอธิบายประโยชน์ของแต่ละรายวิชาที่มีต่ออาชีพ					
8. การให้ความรู้และคำแนะนำในเรื่องระเบียบการวัดและประเมินผล					
9. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสอบและเลื่อนสอบ					
10. การให้ความรู้เกี่ยวกับการนับเวลาเรียนเพื่อสิทธิในการสอบ					
11. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการชำระเงินลงทะเบียน					
12. การให้คำแนะนำและให้ความเห็นชอบในการขอผ่อนผันชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียน					
13. มีการติดตามนักเรียนที่ขอผ่อนผันชำระค่าลงทะเบียน					
14. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคำนวณหาค่าธรรมเนียมเฉลี่ย					

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
15. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลาป่วยหรือลาพักการเรียน					
16. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียน การศึกษาหาความรู้					
17. การให้คำแนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม					
18. การให้คำแนะนำและข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
19. ติดตามการมาเรียน การเข้าชั้นเรียน พฤติกรรมการเรียน					
20. มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา					
21. การให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน					
22. มีการตรวจสอบการเรียนครบตามหลักสูตรของนักศึกษา					
23. มีการติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
24. ให้คำแนะนำช่วยเหลือส่งเสริมและกระตุ้น นักศึกษาที่เรียนอ่อนให้ปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น					
25. มีการติดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน หากพบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องที่เรียน					
26. การให้คำแนะนำวิธีการเตรียมตัวสอบประจำภาคเรียน					
การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ					
27. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการประกอบอาชีพ					
28. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งงานทำให้นักศึกษาทราบ					
29. การให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ					

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
30. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อสมัครงาน					
31. การให้คำแนะนำในการกรอกใบสมัครงาน					
32. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมตัวสัมภาษณ์					
33. มีการให้คำแนะนำในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพอิสระ					
34. มีการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพในตลาดแรงงาน					
35. การปลูกฝังให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน					
36. มีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาในการประกอบอาชีพต่าง ๆ					
37. มีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับแหล่งงานต่าง ๆ					
38. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพให้แก่นักศึกษา					
39. การให้คำแนะนำและช่วยติดต่องานและแหล่งงานเพื่อเป็นรายได้พิเศษ					
การให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม					
40. การให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการปรับตัวและปัญหาส่วนตัว					
41. การให้คำแนะนำเรื่องการรักษาสุขภาพ					
42. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ					
43. มีการแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม					
44. การอบรมเรื่องกิริยามารยาทและเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่นักศึกษา					

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
45. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อนและการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน					
46. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
47. การให้คำแนะนำด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ					
48. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา					
49. มีการอบรมและตรวจสอบความประพฤติของนักศึกษา					
50. มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองให้ทราบความประพฤติของนักศึกษา					
51. การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีตนเองและบุคคลอื่น					
52. การให้ความสนใจและรับฟังปัญหาส่วนตัวที่นำไปปรึกษานานาชาติ					
53. การให้แนวทางปฏิบัติเมื่อนักศึกษามีปัญหากับผู้ปกครอง					
54. การส่งเสริมความมีระเบียบวินัยและความสามัคคีในหมู่นักศึกษา					
55. การรักษาความลับเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นของนักศึกษา					

ภาคผนวก ง

คำดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 13 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ความสอดคล้อง			
	ดร.เอมอร	อ.เพ็ญเพ็ญ	อ.สิฏฐากร	เฉลี่ย
การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ				
1. การให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและระเบียบของสถานศึกษา	0	+1	+1	0.66
2. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่เรียน	+1	+1	+1	1.00
3. การให้คำแนะนำในการลงทะเบียนเรียน	+1	+1	+1	1.00
4. การให้คำแนะนำวิธีโอนย้ายคณะ	+1	+1	+1	1.00
5. การให้คำแนะนำวิธีเพิ่ม-ถอนวิชาเรียน	+1	+1	+1	1.00
6. มีการอธิบายความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละวิชา	+1	+1	+1	1.00
7. มีการอธิบายประโยชน์ของแต่ละรายวิชาที่มีต่ออาชีพ	+1	+1	+1	1.00
8. การให้ความรู้และคำแนะนำในเรื่องระเบียบการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
9. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสอบและเลื่อนสอบ	+1	+1	+1	1.00
10. การให้ความรู้เกี่ยวกับการนับเวลาเรียนเพื่อสิทธิในการสอบ	+1	+1	+1	1.00
11. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการชำระเงินลงทะเบียน	+1	+1	+1	1.00
12. การให้คำแนะนำและความเห็นชอบในการขอผ่อนผันชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียน	+1	+1	+1	1.00
13. มีการติดตามนักเรียนที่ขอผ่อนผันชำระค่าลงทะเบียน	+1	+1	+1	1.00
14. การให้คำแนะนำการขอทุนการศึกษาหรือกู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อการศึกษา	-1	+1	+1	0.33
15. การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทุนการศึกษาและแหล่งเงินทุนการศึกษา	-1	+1	+1	0.33

ตาราง 13 (ต่อ)

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ความสอดคล้อง			
	ดร.เอมอร	อ.เพ็ญเพ็ญ	อ.สิฏฐากร	เฉลี่ย
การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ				
16. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ย	+1	+1	+1	1.00
17. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลาป่วยหรือลาพักการเรียน	+1	+1	+1	1.00
18. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียน การศึกษาหาความรู้	+1	+1	+1	1.00
19. การให้คำแนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	+1	+1	+1	1.00
20. การให้คำแนะนำและข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	+1	+1	+1	1.00
21. ติดตามการมาเรียน การเข้าชั้นเรียน พฤติกรรมในการเรียน	+1	+1	+1	1.00
22. มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา	+1	+1	+1	1.00
23. การให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน	+1	+1	+1	1.00
24. มีการตรวจสอบการเรียนครบตามหลักสูตรของนักศึกษา	+1	+1	+1	1.00
25. มีการติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00
26. ให้คำแนะนำช่วยเหลือส่งเสริมและกระตุ้นนักศึกษาที่เรียนอ่อนให้ปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น	+1	+1	+1	1.00
27. มีการติดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนหากพบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องที่เรียน	+1	+1	+1	1.00

ตาราง 13 (ต่อ)

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ความสอดคล้อง			
	ดร.เอมอร	อ.เพ็ญเพ็ญ	อ.สิริฐากร	เฉลี่ย
การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ				
28. การให้คำแนะนำวิธีการเตรียมตัวสอบประจำภาคเรียน	+1	+1	+1	1.00
การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ				
29. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการประกอบอาชีพ	+1	+1	+1	1.00
30. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งงานทำให้นักศึกษาทราบ	+1	+1	+1	1.00
31. การให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ	+1	+1	+1	1.00
32. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อสมัครงาน	+1	+1	+1	1.00
33. การให้คำแนะนำในการกรอกใบสมัครงาน	+1	+1	+1	1.00
34. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมตัวสัมภาษณ์	+1	+1	+1	1.00
35. มีการให้คำแนะนำในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพอิสระ	+1	+1	+1	1.00
36. มีการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพในตลาดแรงงาน	+1	+1	+1	1.00
37. การปลูกฝังให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน	+1	+1	+1	1.00
38. มีการเชิญวิทยากรพิเศษมาให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในการประกอบอาชีพ	+1	+1	-1	0.33
39. มีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาในการประกอบอาชีพต่าง ๆ	+1	+1	0	0.66

ตาราง 13 (ต่อ)

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ความสอดคล้อง			
	ดร.เอมอร	อ.เพ็ญเพ็ญ	อ.สิฏฐากร	เฉลี่ย
การให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม				
40. มีการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในการปรับตัวให้เหมาะสมก่อนก้าวไปสู่โลกแห่งการทำงาน ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม	-1	+1	+1	0.33
41. มีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับ	+1	+1	0	0.66
42. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพให้แก่นักศึกษา	+1	+1	+1	1.00
43. การให้คำแนะนำและช่วยติดต่องานแหล่งงานเพื่อเป็นรายได้พิเศษ	+1	+1	+1	1.00
44. การให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการ	+1	+1	+1	1.00
45. การให้คำแนะนำเรื่องการระวังรักษาสุขภาพ	+1	+1	0	0.66
46. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ	+1	+1	0	0.66
47. มีการแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม	+1	+1	0	0.66
48. การอบรมเรื่องกิริยามารยาทและเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่นักศึกษา	+1	+1	+1	1.00
49. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อนและการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน	+1	+1	+1	1.00
50. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	+1	+1	+1	1.00
51. การให้คำแนะนำด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ	+1	+1	0	0.66
52. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00
53. มีการอบรมและตรวจสอบความประพฤติของนักศึกษา	+1	+1	0	0.66
54. มีการบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0	+1	0	0.33

ตาราง 13 (ต่อ)

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา	ความสอดคล้อง			
	ดร.เอมอร	อ.เพ็ญเพ็ญ	อ.สิฏฐากร	เฉลี่ย
การให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม				
55. มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองให้ทราบ ความประพฤติของนักศึกษา	+1	+1	+1	1.00
56. การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหน้าที่และ ความรับผิดชอบต่อตนเองและบุคคลอื่น	+1	+1	+1	1.00
57. การให้ความสนใจและรับฟังปัญหาส่วนตัวที่นำ ไปปรึกษาหารือ	+1	+1	+1	1.00
58. การรักษาความลับเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นของ นักศึกษา	+1	+1	0	0.66
59. การให้แนวทางปฏิบัติเมื่อนักศึกษามีปัญหากับ ผู้ปกครอง	+1	+1	0	0.66
60. การส่งเสริมความมีระเบียบวินัยและความ สามัคคีในหมู่นักศึกษา	+1	+1	+1	1.00

ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป

ภาคผนวก จ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 14 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เป็นรายด้านและโดยรวม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

การปฏิบัติงานให้คำปรึกษา		ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านวิชาการ		.95
2. ด้านอาชีพ		.94
3. ด้านส่วนตัวและสังคม		.97
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ		.97

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ -สกุล	นางวรรณภา การ์เวท
วัน เดือน ปีเกิด	1 ตุลาคม 2504
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	18/44 หมู่ 12 ถ.บางบอน 5 แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160
ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ถนนประชาอุทิศ เขตราชวัตรบูรณะ กรุงเทพฯ 10140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2517	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสตรีสมบุญวิทยา
พ.ศ. 2522	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (แผนกเลขานุการ) จากโรงเรียนมิตรผลพณิชยการ
พ.ศ. 2524	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (สาขาวิชาการเลขานุการ) จากวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
พ.ศ. 2528	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา วิชาเอกเลขานุการ จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ